

Riksdagens protokoll

2006/07:33

Tisdagen den 5 december

Kl. 13.30 – 16.01

18.00 – 18.10

Protokoll
2006/07:33

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 29 november.

2 § Avsägelse

Talmannen meddelade att *Stefan Attefall* (kd) av sagt sig uppdraget som ledamot i utrikesnämnden.

Kammaren biföll denna avsägelse.

3 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesnämnden

Talmannen meddelade att Kristdemokraternas riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält Alf Svensson som ledamot i utrikesnämnden och Stefan Attefall som suppleant i utrikesnämnden.

Talmannen förklarade valda till

ledamot i utrikesnämnden

Alf Svensson (kd)

suppleant i utrikesnämnden

Stefan Attefall (kd)

4 § Anmälan om personlig ersättare för särskild företrädare för partigrupp

Talmannen meddelade att Kristdemokraternas riksdagsgrupp enligt 1.5.2 riksdagsordningen anmält *Sven Gunnar Persson* som personlig ersättare för Stefan Attefall i riksdagsstyrelsen.

5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2006/07:109

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:109 Arbetsgivarens medfinansiering av sjukpenningkostnaderna och ansvaret för rehabiliteringsutredning av Ann Arleklo (s)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 22 december 2006.

Skälet till dröjsmålet är utlandsvistelse.

Stockholm den 1 december 2006

Socialdepartementet

Cristina Husmark Pehrsson (m)

Enligt uppdrag

Erna Zelmin

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2006/07:117

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:117 Förtidspensionärernas ålderspension av Tomas Eneroth (s)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 22 december 2006.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inplanerade engagemang.

Stockholm den 1 december 2006

Socialdepartementet

Cristina Husmark Pehrsson (m)

Enligt uppdrag

Erna Zelmin

Expeditions- och rättschef

*Svar på
interpellationer*

6 § Svar på interpellation 2006/07:77 om ojämlika villkor mellan olika boendeformer

Anf. 1 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Johan Löfstrand har frågat mig hur jag vill ge förutsättningar för att främja fortsatt byggande av hyresbostäder samt hur jag vill skapa jämlika förutsättningar för boende i olika upplåtelseformer. Dessutom har interpellanten frågat mig på vilket sätt jag kommer att kompensera studenterna för de ökade boendekostnader som avskaffandet av bostadssubventionerna innebär.

Jag kan inte annat än att instämma i att det är viktigt att det byggs hyresrätter och att studenter inte missgynnas på bostadsmarknaden.

Regeringens politiska inriktning innebär att långsiktigt stabila villkor för ägande och byggande av bostäder ska etableras. Snedvridande subventioner och detaljregleringar avskaffas. Fastighetsbeskattnings refor-

meras med inriktning att fastighetsskatten avskaffas och ersätts med en låg kommunal fastighetsavgift som motsvarar kommunernas kostnader för fastighetsrelaterad kommunal service. Konkurrens ska främjas, inte minst inom byggsektorn, och arbetskraftsinvandring underlättas för att motverka arbetskraftsbrist. Detta kommer att ge möjlighet till byggande av såväl bostadsrätter som hyresrätter.

Även om räntebidragen tidigare har betraktats som en kompensation för att privatpersoner kan göra avdrag för utgifter för låneräntor är det ändå så att ränteavdraget faktiskt är ett led i en enhetlig kapitalbeskattning och inte en specifikt bostadspolitisk subvention. Ränteavdragen motiverar således inte förekomsten av räntebidrag.

När det gäller studentbostäder är det lika viktigt att skilja mellan konsekvenserna på kort och lång sikt som när det gäller bostadsbyggandet i övrigt. På kort sikt fördyras visserligen produktionen av nya bostäder, liksom att fastighetsägarnas subventionsintäkter i form av räntebidrag för de bostäder som byggts sedan 1993 minskar. Detta behöver dock inte få ett omedelbart genomslag på hyrorna eftersom fastighetsägarna också måste ta hänsyn till sina kunders – i detta fall studenternas – ekonomiska situation och betalningsförmåga. Att inte göra det skulle leda till vakanser och inkomstbortfall. På längre sikt gynnas dock all bostadsproduktion, även studentbostäder, av att det skadliga beroendet av statliga bidrag upphör och ersätts med normala marknadsförutsättningar.

En väl fungerande bostadsmarknad måste innehålla en mångfald av boendeformer, såväl mer traditionella sådana som av mer tillfälligt slag. I detta sammanhang kan man också fråga sig om det är samhällsekonomiskt rationellt att subventionera byggandet av nya lägenheter som i realiteten ändå bara är genomgångslägenheter, samtidigt som delar av det befintliga bostadsbeståndet i dag inte nyttjas fullt ut. Privatpersoner som tillfälligtvis inte utnyttjar sin bostad skulle genom att hyra ut den helt eller delvis kunna bidra till att komplettera de konventionella boendeformerna.

Regeringen har för avsikt att ge tilläggsdirektiv till utredningen om ekonomiska och juridiska förutsättningar för privatpersoners upplåtelse av den egna bostaden. Avsikten med tilläggsdirektiven är att öka möjligheterna för utredningen att lämna förslag till ekonomiska incitament som kan öka bostadsinnehavarens intresse av upplåtelse av den egna bostaden. Att utnyttja det befintliga bostadsbeståndet på ett bättre sätt skulle gagna hela bostadsmarknaden, inte minst studenter.

Jag vill i detta sammanhang påminna om att de investeringsstöd som infördes 2001 respektive 2003 av den socialdemokratiska regeringen aldrig var avsedda att vara mer än tillfälliga och skulle upphöra vid 2006 års utgång. Den socialdemokratiska regeringen hade även för avsikt att avveckla räntebidraget, även om det var först från den 1 juli 2008.

Jag är övertygad om att ett ökat bostadsbyggande, bland annat av billiga hyresrätter, är möjligt med långsiktigt förutsägbara villkor. Att den förra regeringens subventionspolitik misslyckats framgår inte minst av att andelen bygginvesteringar inte är mer än ungefär 6 % i Sverige medan de i genomsnitt är ca 10 % i EU och över 12 % i vårt grannland Finland enligt Sveriges Byggingustrier.

Anf. 2 JOHAN LÖFSTRAND (s):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka statsrådet Mats Odell för det svar jag fått. Det är också väldigt glädjande att få höra att statsrådet ser att det är viktigt att det finns olika typer av boendeformer representerade i det svenska samhället och att han under den kommande mandatperioden kommer att försvara såväl hyresrätten som bostadsrätten som en viktig del i den svenska bostadspolitik.

Jag för min del är dock lite rädd. Jag är lite orolig för att med den borgerliga politik som nu kommer att föras så kommer hyresrätten på sikt att vara hotad, och med den politik som förs kommer borttagandet av räntesubventioner och investeringsstöd att leda till högre kostnader för hyresrätter men också för bostadsrätter. Nyproducerade bostadsrätter är också en boendeform som kommer att få väldigt stora problem med den politik som regeringen har.

Det andra jag vill lyfta fram är att Mats Odell nu för andra gången i talarstolen – vi hade en interpellationsdebatt för ett tag sedan då han medverkade – hävdade att den socialdemokratiska regeringen har aviserat att både räntebidraget och investeringsstödet skulle försvinna från årsskiftet. Då vill jag ta tillfället i akt att citera vårpropositionen, s. 36, där man väldigt tydligt säger: ”I avvaktan på en reformering av bostadsfinansieringen aviserar regeringen nu följande åtgärder: De tillfälliga investeringsstöden förlängs till och med den 30 juni 2008.” Nästa punkt – jag hoppar över lite – lyder: ”Nybeviljande av räntebidragen i dess nuvarande form avvecklas den 30 juni 2008.” I brödtexten ovanför kan läsas att man före utgången av 2008 kommer att komma med förslag om ett nytt bostadsfinansieringssystem.

Vi socialdemokrater anser nämligen att bostadspolitik är viktigt. Det är oerhört viktigt att det finns mekanismer i samhället som gör att det finns olika typer av boendeformer för olika människor i olika situationer, och då behövs det ett bostadsfinansieringssystem.

Min första fråga till Mats Odell är: Kommer vi med det system som regeringen nu lägger fram att få långsiktiga, stabila regler? Jag anser inte det. Jag anser att det abrupta borttagandet av både investeringsstödet och räntebidraget kommer att göra att vi får kapitalförluster. Massor av pengar investeras i planering och annat, och det kapitalet kommer att gå om intet. Samtidigt kommer vi under de kommande åren att få se en drastisk minskning av byggandet av lägenheter, vilket jag ser som oerhört problematiskt. Anser Mats Odell att regeringens politik har skapat långsiktiga villkor? De flesta aktörerna var nog ganska säkra på att stöden skulle finnas kvar.

Nästa fråga gäller studentbostäder. Studentbostäder omfattar en stor del av de lägenheter som behöver byggas och en stor del av de hyresrätter som kommer att byggas. Jag har under de senaste månaderna varit i kontakt med Uppsalas, Göteborgs och Linköpings studentbostadsbolag för att få höra deras bild av de problem som finns. Civilutskottet uppvaktades till och med från Uppsala, där den moderata kommunordföranden Gunnar Hedberg poängterade vikten av att dessa stöd skulle finnas kvar.

Min andra fråga till Mats Odell är om Mats Odells och den nuvarande svenska regeringens budskap till de svenska studenterna är att boendekostnaderna för studentbostäder under den kommande mandatperioden kommer att öka. Det är den bilden jag får från Göteborg, Uppsala och

Anf. 3 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Jag tycker att det är stimulerande att föra dessa bostadspolitiska debatter, för det handlar egentligen om två synsätt. De blir väldigt tydliga här. Vi har haft en bostadspolitik, och vi kan se hur den har fungerat. Den har inneburit att politiken byggts upp runt en allt ymnigare flora av tillfälliga subventioner som satts in, tagits bort och satts in igen. Sedan har man återigen beslutat att de ska försvinna, och strax innan de försvinner, alltså strax före valet, säger man, precis som Johan Löfstrand läste upp ur vårpropositionen, att man förlänger dem. Problemet är bara att man aldrig gjorde det, utan man sade bara att det skulle göras. Hur lång är planeringshorisonten då för aktörerna på bostadsmarknaden?

Vi kan med facit i hand se att det i Sverige, med den socialdemokratiska bostadspolitiken uppbyggd kring tillfälliga subventioner, byggs bostäder för ungefär 6 % av bnp. I Finland bygger man, med en helt annan politik, för 12 % av bnp. Det är en politik som mycket mer liknar den som vår regering nu förespråkar. Jag tror att det är lite för tidigt, Johan Löfstrand, att fråga sig hur bokslutet blev med alliansregeringens bostadspolitik när vi suttit vid makten i ungefär två månader.

Låt mig beträffande den fråga som Johan Löfstrand först ställde, alltså om jag vill försvara hyresrätten, säga att ja, jag inte bara vill försvara utan även utveckla hyresrätten. Jag vill tillsammans med Hyresgästföreningen, Sabo och Fastighetsägarna diskutera hur vi kan utveckla hyresrätten. Jag är inte ens främmande för att det kan behövas budgetmedel för detta. Det måste dock ske på ett annat sätt än genom att ge pengarna direkt till producenterna. Vi vet enligt nationalekonomisk grundteori att den typen av subventioner tenderar att hamna hos just producenterna, ifall vi har en marknad där hyresgästerna ändå själva bedömer vad de är beredda att betala. Den metoden är inte effektiv, och därför vill vi komma bort från den.

Låt oss diskutera, gärna också med våra socialdemokratiska vänner, hur vi långsiktigt utvecklar hyresrätten. Det tror jag är ett viktigt projekt. Hyresrätten behövs för att vi ska ha en fungerande bostadsmarknad.

När det sedan gäller studentbostäder vill jag säga att det är viktigt att vi hittar bra och väl fungerande metoder för att bygga studentbostäder. Det handlar dock inte bara om att nybygga eftersom de blir väldigt dyra även med subventioner. Därför behöver vi hitta möjligheter för dem som vill hyra ut bostäder helt och hållet i andra hand, men delvis kanske också få fungerande villkor för detta, att det går att skatta på ett rimligt sätt och att man kan göra rätt också i den delen.

Jag skulle, herr talman, vilja fråga Johan Löfstrand vad det beror på att man, med det system som han förespråkar, i Sverige historiskt sett byggt ungefär hälften så mycket bostäder som i Finland, som har ett system som mer liknar det som jag förespråkar.

Anf. 4 JOHAN LÖFSTRAND (s):

Herr talman! Det var skönt att höra att Mats Odell lyfter upp frågan om hyresrätten och vikten av hyresrätten som boendeform. Jag läste ett pressmeddelande som kom i dag där man just lyfter upp dessa frågor och

Svar på
interpellationer

för samtal kring dem. Det ser jag som oerhört positivt. Då är det viktigt att också föra en diskussion om att det ska finnas neutralitet mellan de olika boendeformerna. Det hoppas jag att regeringen tar i beaktande när de diskuterar detta.

Något som inte diskuteras särskilt mycket är de problem som vi kommer att få gällande bostadsrätter. Nyproducerade bostadsrätter kommer att få ganska stora hyreshöjningar. Också det ser jag som ett problem. Därför menar jag att det är oansvarigt av regeringen att så abrupt skära bort det system som faktiskt funnits under ganska lång tid.

Sedan har Mats Odell rätt i att vi får göra bokslut 2010. Jag tror att bokslutet kommer att visa att det blev väldigt få nyproducerade hyreslägenheter, för med den politik som nu förs kommer det inte att finnas möjligheter att bygga hyreslägenheter, framför allt inte i de kommuner där det i dagsläget inte är speciellt attraktivt att bygga över huvud taget.

Så har vi frågan om studentbostäder. Vad är Mats Odells svar till Göteborgs och Uppsalas studentbostadsbolag, som under de senaste åren byggt ett antal tusen lägenheter? Ska de lägenheter som byggts, eller som planeras att byggas, få stå tomma? Blir man tvungen att stoppa ett antal tusen nyproducerade studentbostäder i malpåse för att det inte finns pengar att bygga dem? Kommer de nyproducerade studentbostäderna, de som alltså redan byggts, att få stå tomma för att ingen har råd att bo i dem? Om hyran stiger med 500 kr i månaden kommer det inte att finnas många studenter som har råd att bo där.

Mats Odells svar på detta är att vi ska gå 40 år tillbaka i tiden. Man ska som student eller annan ungdom få flytta in i källaren hos någon gammal dam! Är det den borgerliga regeringens nya bostadspolitik att man ska flytta in hos gamla damer eller herrar eller i familjehus och få ett rum att dela med ett antal andra? Är det vad vi vill ge våra ungdomar som i dag vill flytta hemifrån? Vi ska alltså erbjuda dem en källarlokal i någons villa eller också får de dela lägenhet med en gammal dam.

Jag ser inte det som ett nytänkande och inte heller som ett alternativ. Jag anser att vi ska bygga nya lägenheter så att våra ungdomar får möjlighet att komma in i samhället på ett så tidigt stadium som möjligt.

Min fråga till Mats Odell är: Är Mats Odells och den nya regeringens enda vision på bostadsområdet att man ska ge studenter och andra ungdomar möjlighet att bo i källaren eller villan hos någon annan? Är inte visionen större än så?

Anf. 5 FREDRIK OLOVSSON (s):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka Johan Löfstrand för att han ställt den här interpellationen. Det är en viktig fråga som tas upp. Precis som statsrådet säger är det två olika synsätt som lite grann står mot varandra. Statsrådet representerar synsättet att marknaden ska ordna allt. Riktigt så enkelt tror jag emellertid inte att det är.

Johan Löfstrand lyfte fram frågan om studentbostäder. Det är naturligtvis en viktig fråga, och jag har väldigt svårt att se hur Sverige ska bli bättre av att vi inför en mängd inneboende och en ny trångboddhet i landet. Men i min hemkommun Katrineholm, där det kommunala bostadsbolaget funderar på att bygga seniorbostäder, blir den här frågan naturligtvis ännu mer komplicerad. Det kan väl ändå inte vara regering-

ens mening att också de äldre ska skaffa sig någon att bo hos på det här sättet.

För oss i Katrineholm är det minst sagt viktigt att vi får en möjlighet att förnya vårt bostadsbestånd, inte minst med bra seniorbostäder. Det är viktigt att ha en bra mix på bostadsmarknaden, och det har vi inte riktigt. När regeringen nu drar undan möjligheterna till stöd blir det väldigt svårt att klara av situationen framöver. Det minskar också kommunens möjligheter att vara attraktiv, exempelvis att det finns lediga villor som barnfamiljer kan flytta in i när vi behöver förnya vår befolkning – för det är många som vill flytta in.

Jag undrar också lite grann över hur statsrådet ser på bostadsbyggandet framöver. Han är väldigt kritisk till de senaste årens bostadsbyggande, som vi ju vet har varit väldigt positivt. Det är väl ändå även regeringens uppfattning att vi har haft en stark utveckling de senaste åren på bostadsmarknaden när det gäller bostadsbyggandet.

Jag skulle vilja veta vilken prognos som regeringen gör för de kommande åren när det gäller byggandet av nya bostäder, med tanke på de försämringar som den borgerliga regeringen nu driver igenom.

Anf. 6 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Johan Löfstrand tar upp balansen mellan olika upplåtelseformer. Det är en viktig sak. Nu oroar han sig för bostadsrätten också – det är inte så väldigt många som är inne på den linjen, utan tvärtom tycker många att den nya regeringen har gjort alldeles för mycket för bostadsrätterna.

Vi sänker ju fastighetsskatten med 20 % för alla flerbostadshus. Glöm inte det i kalkylerna. Vi tar helt bort den statliga inkomstskatten, schablonskatten, på bostadsrättsföreningar. Den är en viktig del i de kalkyler som man gör när man ska bygga en bostadsrätt. Det kommer att minska den insats som behövs för den som ska köpa en nybyggd bostadsrätt.

Man kan naturligtvis fråga: Är det här med andrahandsboende vår enda vision? Jag tror inte ens att Johan Löfstrand själv tror det. Vår vision är att det ska byggas för lite mer än 6 % av bruttonationalprodukten.

Johan Löfstrand! Sverige krälar i bottenslammet av europeiskt bostadsbyggande efter att ha haft en socialdemokratisk bostadspolitik! Det är detta vi ska resa oss upp ur! Det är därför vi skriver ut en ny medicin för den sjuka bostadsmarknaden. Den är oerhört svag i sin utvecklingskraft jämfört med våra grannländer och med resten av Europa. Vi måste lämna det recept som gör att vi har långa bostadsköer. En ung person som söker en hyresrätt i Stockholm är ju närmast pensionär innan han får en lägenhet med ert system! Det är detta vi måste ändra på. Det är en väldigt viktig kursändring som görs.

Vi har satsat 100 miljoner kronor i budgeten för nästa år för att hjälpa exempelvis ungdomar in på bostadsmarknaden. Den förra regeringen hade lagt fram ett förslag som innebar att det här beloppet skulle gå enbart till hyresgarantier. Vi vill vidga detta. Vi arbetar med att hitta ett system som gör att man på lite flera sätt kan stödja grupper som behöver hjälp för att komma in på bostadsmarknaden.

Fredrik Olovsson menar att vår melodi är att marknaden ordnar allt. Ja, jag vet inte vad det är för flera marknader än bostadsmarknaden som staten ska ta sig an. Är det ett naturtillstånd att det som folk efterfrågar

inte kommer fram, att det inte kan produceras utan att staten måste ingripa med subventioner? Är det bara den här marknaden? Vi vet att bostadsmarknaden överträffas endast av jordbruksmarknaden när det gäller subventioner och regleringar. Är det Fredrik Olovssons ambition att vi ska få samma nivå på regleringar och subventioner som inom jordbrukspolitiken?

Jag tror inte att det är meningen. Jag tror att vi måste hitta en marknad som fungerar ungefär som andra marknader. Vi har inte en särskild lastbilsminister som administrerar hur vi får fram lastbilar och en lastbilsfinansieringsminister, men vi har haft bostadsministrar som ansvarat för hur vi får fram bostäder.

Jag tror att vi skapar långsiktigt goda förutsättningar för att det ska kunna byggas och efterfrågas bostäder genom att flera människor kommer i arbete.

Vi ser nu prognoserna för inkomstutvecklingen. Det talas ofta om att vår politik skulle leda till något slags låglöneproletariat. Det motsägs kraftfullt av de prognoser som görs när det gäller hushållens disponibla inkomst för de kommande åren. Den kommer ju att öka kraftfullt, Fredrik Olovsson!

Man kommer att ha råd att köpa flera bostäder än vad man hade före de skattesänkningar som vi nu genomför för låg- och medelinkomsttagare. Det här är en politik som hänger ihop – ge medborgarna mer makt, låt dem behålla mer av sina inkomster och låt bostadsmarknaden fungera på långsiktigt goda villkor!

Anf. 7 JOHAN LÖFSTRAND (s):

Herr talman! Jag har träffat ett antal bostadsrättsinnehavare som är oerhört oroliga för att deras bostadsrätter kommer att bli dyrare. Vi kan kanske återkomma till detta i en annan interpellationsdebatt.

Ja, jag ser också att det finns flera visioner i den borgerliga bostadspolitiken än bara att man ska bo i källaren eller hos den gamla damen. Den andra visionen framhävs av Mats Odell i svaret där han säger: ”Konkurrens ska främjas, inte minst inom byggsektorn.” Det håller vi alla med om. ”Arbetskraftsinvandring underlättas för att motverka arbetskraftsbrist. Detta kommer att ge möjlighet till byggande av såväl bostadsrätter som hyresrätter.” Jag håller med om att arbetskraftsinvandring är bra, men när jag läser dessa meningar tillsammans får jag en känsla av att arbetskraftsinvandringen ska användas för att pressa tillbaka lönerna inom byggsektorn.

Jag är inte säker på att vi vill ha lönedumpning och att det ska vara en vision för den borgerliga bostadspolitiken under den kommande mandatperioden. Det är en minst lika usel vision som den om att man ska bo i någon annans källare.

Jag vill lyfta fram Fredrik Olovssons fråga en gång till. Jag hoppas att vi kan få svar på den innan vi avslutar debatten här i dag. Vad är Mats Odells prognos om bostadsbyggandet under den kommande mandatperioden? Tror Mats Odell att det kommer att byggas flera eller färre lägenheter än under den senaste mandatperioden? Det kan bara framtiden utvisa. Vi kan väl under våren 2010 ha en ytterligare debatt, för då har vi ju facit. Men det vore trevligt att få en prognos innan den här debatten avslutas.

Slutligen vill jag fråga Mats Odell: Är hans och den borgerliga regeringens besked till studenterna och studentbostadsbolagen att det tyvärr blir högre hyror och att det inte blir några flera boenden?

Prot. 2006/07:33
5 december

Svar på
interpellationer

Anf. 8 FREDRIK OLOVSSON (s):

Herr talman! Mats Odell och jag har inte riktigt samma inställning. Jag ser bostaden som en social rättighet och inte som en vara bland andra på en marknad där den som har råd kan skaffa sig något bra medan andra får ta in i källaren hos någon gammal tant, som Johan Löfstrand så målande uttryckte det.

Eftersom jag inte fick något svar på hur regeringen ser på utvecklingen framöver när det gäller bostadsbyggandet får jag väl göra som så ofta annars, alltså svara själv. När Mats Odell beskriver hur det har sett ut de senaste åren använder han uttryck som att Sverige "krälar i bottenslammet". Det är målande och vackert uttryckt. Men samtidigt skriver regeringen i sitt konvergensprogram att Sverige de senaste åren har haft en mycket stark utveckling när det gäller bostadsinvesteringarna men att man ser att det nu kommer att bromsas in. Man kan undra vilket bottenslam Mats Odell då ska ned i.

Anf. 9 LARS TYSKLIND (fp):

Herr talman! Just bostadspolitiken är väl det område som tydligast visar att vi har olika synsätt från borgerligt håll och från vänsterhåll. Det har också under förra mandatperioden visat sig att det finns mycket tydliga rågångar mellan oss – ideologiskt kopplade rågångar, naturligtvis.

Man kan inte säga annat än att det handlar om ideologiska skillnader när vi under förra mandatperioden varje år från borgerligt håll föreslog ägarlägenheter som en upplåtelseform. Från socialdemokratiskt håll pratade man alltid om att det ska finnas olika upplåtelseformer, men ägarlägenheter ville regeringen inte införa, och det stod man fast vid under hela mandatperioden.

Bostadspolitiken handlar naturligtvis inte i första hand om gamla damer. Det handlar om den totala bostadsbristen i landet. Precis som statsrådet här sade har det byggts för lite. Den förda politiken har inte hjälpt det problemet.

Herr talman! Jag ska också göra en liten kommentar om arbetskraftsinvandring. Det är inte som Johan Löfstrand säger fråga om ett sätt att dumpa löner. Sanningen är att arbetskraftsbristen är ett av de största problemen vi ser framför oss för byggsektorn. Det kommer att vara väldigt attraktiv arbetskraft som man får locka till Sverige. Det är inte fråga om att någon kommer hit för att det ska dumpas några löner.

Herr talman! Jag gick egentligen upp i debatten för att göra en lite annan vinkling. Det är lite grann domedagsprofetior som framförs här av Johan Löfstrand. Jag har en artikel som kommenterar ett seminarium man har haft i Malmö. Jag tror att det var i förra veckan.

Det visar att de tydliga signaler som nu kommer från regeringen gör att byggherrarna ser: Nu har vi långsiktiga spelregler, och vi får rätta in oss efter dem. Det gör man också. De resonerar så här: "Längre fram kommer det slopade stödet att vägas upp av lägre byggkostnader och lägre skatt både för fastighetsägare och hyresgäster."

Det trodde man på seminariet. Man ser även att energisektorn är en sådan sektor som man måste börja jobba hårt med för att sänka kostnaderna.

Det är inte så att det bara är denna väg man ska gå. Det är precis som bostadsministern har sagt här. Får man dessa långsiktiga spelregler kommer marknaden att ta till sig detta. Om man bygger lägenheter som ingen kan hyra kommer priset att sjunka. Det är inte så att man väljer att ställa dessa lägenheter tomma. Då kan man verkligen tala om kapitalförstoring.

Det finns en ljus bild av långsiktiga spelregler. Med all säkerhet kommer marknaden att ta till sig det och rätta in sig efter detta.

Anf. 10 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Konkurrensen på byggmarknaden och byggmaterialmarknaden är någonting som behöver bearbetas på olika sätt. Jag har för avsikt att också driva de frågorna tillsammans med europeiska kolleger och titta på vad vi kan göra. Det skiljer ganska mycket. Jag tror att vi kan pressa kostnaderna på olika sätt på området.

Det finns väldigt höga prognoser för både år 2007 och 2008 om man tittar framåt. Men Boverket ser att det kanske planar ut. Det beror mer på de allmänna makroekonomiska förutsättningarna. De styr byggandet mycket mer än subventioner. Det är egentligen bara en liten del av byggandet som är subventionerat. Mest är det andra typer av bostäder som byggs än de små lägenheterna som faktiskt blir ganska dyra.

Vad kostar en nyproducerad tvåa på 55 kvadratmeter med subvention? Den kostar ungefär 6 000 kr i månaden. Hur många unga människor har råd med detta? Hur många unga människor köper en ny Volvo som första bil? De kanske köper en begagnad bil. Men där sitter det fast. Därför behövs också att andrahandsmarknaden fungerar bättre.

Herr talman! Jag har inte den ringaktning för äldre damer som jag hör här hela tiden. Visionen av hur studenter rullar ut sina sovsäckar i källaren bland syltburkar omgivna av träspjälor och sådant är inte vad vi talar om. Här finns faktiskt stora bostäder. Jag har bott i studentkorridor när jag studerade. Jag tyckte att det var jättebra. Är man student finns det anledning att ha ett lite vidare perspektiv på detta.

När det gäller arbetskraftsinvandring för byggmarknaden tror jag att både Johan Löfstrand och Fredrik Olovsson kan konstatera att regeringen har ställt upp för att försvara kollektivavtalet i det konkreta fallet i Lavalrättegången.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2006/07:86 om Danellgropar som blir Odellplattor

Anf. 11 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Egon Frid – min gode vän här – har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att tillgodose den starka efterfrågan på hyresrätter samt vilka initiativ jag avser att vidta för att förhindra att bygg-

projekt stannar vid byggandet av en bottenplatta. Det är en ganska naturlig fråga. Dem har man nämligen inte så stor nytta av.

Som jag tidigare har uttryckt ser jag hyresrätten som central för en flexibel bostadsmarknad, och det är angeläget att utveckla hyresboendet också i framtiden. Däremot anser jag inte att nyproduktionen av hyresrätter kan ske med hjälp av ett bostadsfinansieringssystem som innebär subventioner som gynnar producenterna, försvagar kostnadsmedvetandet inom sektorn och långsiktigt driver upp kostnaderna. Det är nämligen vad som sker när man subventionerar produktionsledet. Jag menar att ett ökat bostadsbyggande, däribland även byggande av hyresrätter, är möjligt med långsiktigt förutsägbara villkor. Det är exempelvis viktigt att byggherrarna har kännedom om vilka regler och ekonomiska förutsättningar som gäller så att detta kan inkluderas i projektkalkylerna. Att införa tillfälliga bidrag skapar osäkerhet och kortsiktighet.

Ekonomisk tillväxt, disponibla inkomster, inflation och räntor är avgörande för utvecklingen inom bostadssektorn, mycket mer än subventioner skulle jag vilja säga. Likaså anser jag att regelverk och stöd som inte främjar valfrihet på bostadsmarknaden ska avvecklas och att hyresmarknaden på sikt tjänar på neutrala och långsiktigt stabila villkor. Det är viktigt att komma till rätta med höga produktionskostnader, bland annat genom bättre konkurrens inom byggsektorn. Det är dock inte bara produktionskostnaderna som påverkar byggandet. Även hyressättningsystemet, vilket i år korrigerats genom förändrade regler för hyressättningen i nyproducerade bostäder, kan historiskt ses som en av förklaringarna till det låga byggandet av flerbostadshus.

Vårt mål är att skapa en långsiktigt sund ekonomisk utveckling och att öka sysselsättningen genom att få flera i arbete. På så vis ökar även människors möjligheter att efterfråga bostäder, vilket i sin tur också gynnar produktionen av bostäder.

När det gäller interpellantens åsikt att regeringen väljer att genomföra försämringar på det bostadspolitiska området vill jag bara påminna om att de investeringsstöd som infördes av den förra regeringen aldrig varit avsedda att vara mer än tillfälliga och att de kommer att upphöra år 2006 i enlighet med riksdagsbeslut då stöden infördes. Den förra regeringen avsåg också att avveckla räntebidragen, även om det var först från den 1 juli 2008.

När det gäller att förhindra att byggprojekt stannar vid byggandet av en bottenplatta är stödreglerna utformade på ett sådant sätt att en förutsättning för att stödet ska utbetalas är att projektet är färdigställt. Det vore mycket märkligt annars. Det är också så att räntebidragen kommer att trappas av från och med år 2007 för att helt upphöra år 2012. Ju fortare ett projekt färdigställs, desto mer räntebidrag kommer alltså byggherren att få. Jag tror därför att Egon Frids oro för att byggprojekt avstannar efter byggandet av bottenplattor är något överdriven.

Anf. 12 EGON FRID (v):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka statsrådet Mats Odell för svaret. Jag uppskattar också att statsrådet ser det som trivsamt med de bostadspolitiska debatter vi har tillsammans här. Flera har anslutit sig, och vi har haft flera interpellanter från bland annat civilutskottet som

ställt frågor om bostadspolitiken. Det är vår tredje interpellationsdebatt. Det är viktigt att föra en fortsatt debatt om bostadspolitiken.

Den aktuella interpellationen om Danellgropar som blir Odellplattor är ganska smålustig. Det kanske den egentligen inte är. Men det är i varje fall ett sammanträffande att det är två borgerliga regeringar som har avbrutit stöden och ändrat de ekonomiska förutsättningarna för bostadspolitiken. Det gjorde att det blev Danellgropar år 1992, och det riskerar att bli Odellplattor i varje fall i storstadsregionerna år 2006.

Vi har flera gånger diskuterat de långsiktiga ekonomiska villkoren för bostadspolitiken. Det är nu dags för Mats Odell att berätta om regeringens bostadspolitik. Uppenbarligen finns det en sådan. I torsdagens frågestund hänvisade statsrådet Nyamko Sabuni en fråga från Hillevi Larsson till statsrådet Mats Odell som gällde ungas villkor på bostadsmarknaden.

Det är som sagt var dags för Mats Odell att klargöra vilka långsiktiga ekonomiska villkor som regeringen har i bakfickan för att säkerställa hyresrätten som central och viktig för en flexibel bostadsmarknad och för att utveckla hyresboendet också i framtiden.

Vi har hört två konkreta förslag tidigare som har rört mindre detaljer. Det har varit subventionerat inneboende och sänkta bygglöner. Nu har statsrådet också aviserat andra ekonomiska stöd. Är det bostadsbidraget som statsrådet avser?

Statsrådet svarar att ni menar att ett ökat bostadsbyggande, däribland även byggande av hyresrätter, är möjligt med långsiktigt förutsägbara villkor. Det är ju just dessa långsiktigt förutsägbara villkor som regeringen nu tar bort. I Sverige har vi haft någon form av statliga bostadssubventioner och bostadsfinansieringssystem sedan 1940-talet. Det som regeringen gör nu är således ett av de mest avgörande bostadspolitiska beslut som har fattats under det senaste årtiondet.

Jag tycker att statsrådet raljerar i svaret när han talar om att införandet av tillfälliga bidrag skapar osäkerhet och kortsiktighet. Men det är faktiskt genom regeringens avsaknad av bostadspolitik som det nu reses krav på övergångsregler. Det är det som rubriken *Danellgropar som blir Odellplattor* hänvisar till. Det handlar om konsekvenserna av att investeringsstöd och nya räntebidrag upphör från årsskiftet. Det är det som gör att det ropas efter övergångsregler runtom i landet. Det är det interpellationens tema försöker illustrera. Vad händer när långsiktiga ekonomiska villkor förändras drastiskt och när man förändrar byggsektorns planeringsförutsättningar? Regeringen måste ta ett ansvar för planerade byggprojekt där hyreskalkylerna helt uppenbarligen inte går ihop utan en bidragande del genom statlig bostadsfinansiering.

Statsrådet har rätt i att det kan byggas på andra villkor, men naturligtvis påverkar detta hyressättningen. Vi i Vänsterpartiet är måna om att det inte är hyresgästerna som ska betala för regeringens bristande bostadspolitik.

Anf. 13 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Det är alltid stimulerande att föra bostadspolitiska debatter med Egon Frid. Jag ser fram emot ytterligare sådana. Jag gör prognosen att det inte är sista gången som vi ses här.

Jag är dock inte lika optimistisk när det gäller att Egon Frid ska förstå de mekanismer som jag försöker förklara. Jag vet inte om han tillhör hu-

vudfåran i sitt parti eller om han mer hör till dem som tror på planekonomin och att det är staten som planerar och en kommission som bygger. Egon Frid får gärna utveckla om det är så att han tror på marknadshushållning i allmänhet men undantar just bostadsmarknaden. Där finns inte förutsättningar för marknaden, tydligen. Det skulle vara intressant att höra detta, och det skulle göra debatten lite lättare.

Egon Frid är nu fixerad vid ett tillfälligt stöd till lägenheter under 70 kvadratmeter, som hela bostadspolitiken hängs upp på. I övrigt har han, såvitt jag förstår, tilltro till att marknaden fungerar. När folk ska bygga ett eget hem, när man bygger bostadsrätter och så vidare fungerar den tydligen. Men just när det gäller de här små lägenheterna fungerar inte marknaden, om jag har förstått Egon Frid rätt.

Nu har Egon Frid i sin interpellation försökt uppkalla några plattor efter mig. Jag tar gärna åt mig äran av sådana monument, men äras den som äras bör! Vem har konstruerat plattorna, Egon Frid? Vem har konstruerat subventionsreglerna? Det är Mona Sahlin. Det borde heta Sahlinplattor. Mona Sahlin var nämligen ansvarig för att subventionerna konstruerades efter just den modellen. Jag vill inte rycka åt mig äran för detta. Om det nu är som Egon Frid misstänker – att detta blir till monument över hela landet – ska vi ju ha rätt namn på dessa monument. De är Sahlinmonument!

Vi har varit tydliga. För den som trodde att alliansen skulle vinna innan man satte i gång projekt fanns detta tydligt beskrivet i vårt valmanifest. I vår gemensamma motion inlämnad här till kammaren den 3 maj – tror jag att det var – beskrev vi exakt vad vi skulle göra på det här området. Det fanns alltså goda planeringsförutsättningar. Man kanske gick ut med förutsättningen att det skulle bli ett fortsatt socialdemokratiskt maktinnehav. Då hade man ett löfte i vårpropositionen om att det här skulle förlängas.

Det talades tidigare här om något som vi aldrig hann kommentera: Det skulle komma ett långsiktigt bostadsfinansieringssystem.

Jag talade om begreppet ”skott kommer”. Man upprepade i fyra fem års tid, tror jag, att det 2006 kommer ett nytt långsiktigt bostadsfinansieringssystem. Det bidde bara en tumme, Egon Frid. Det bidde en tillfällig förlängning av en liten subvention. Det var inget långsiktigt förslag. Men det är det som vi nu är ute för att presentera. Det handlar om långsiktigt goda villkor. Det handlar om att se till att det finns goda förutsättningar för att bygga – alla typer av bostäder, alla priskategorier och naturligtvis också i de lägen som människor efterfrågar. Då går det inte att bygga detta runt tillfälliga subventioner.

Jag vet inte om vi kommer längre i debatten, herr talman. När man upprättar ett bokslut över den politiken, Egon Frid, ser man att vi har bostadsköer. Hur länge får man vänta på bostad som ung om man förlitar sig på subventionspolitikens produktion av hyresrätter? Jag vet inte; det beror på var man bor. Men man hinner bli ganska gammal, och man får nog bo i någon källare hos någon yngre eller äldre dam eller herre innan man är där – oftast hemma hos sina föräldrar.

Vad det handlar om är att om man bygger ett brett spektrum av bostäder blir det en omsättning på bostadsmarknaden. Då flyttar man från den mindre hyresrätten i det kanske äldre beståndet till en nyare bostad. Då blir det plötsligt också för den yngre en lägenhet ledig som man har

råd att betala. Problemet i dag är att politiken har inriktats på att nyproducera små lägenheter som ungdomar icke har haft råd att efterfråga.

Anf. 14 EGON FRID (v) replik:

Herr talman! Anledningen till att jag inte kallar interpellationen *Danellgropar som blir Sahlinplattor* är att Vänsterpartiet skulle ha varit med och sett till att husen blivit färdigbyggda. Därför hade det inte blivit några Sahlinplattor, utan då hade det blivit färdigbyggda hyreslägenheter på de plattor som nu Mats Odell trots allt riskerar att få uppkallade efter sig, vare sig han kommer att gilla det eller inte.

Vi kan ha en jättebra och seriös debatt om vad marknaden ska göra och inte göra för bostadsbyggandet. Naturligtvis är det marknaden som till största delen skapar förutsättningar för att det byggs bostäder i Sverige. Vi är överens om att vissa marknadsförutsättningar för byggnation i Sverige måste förbättras, till exempel konkurrensförutsättningarna för byggindustrins varor. Det är helt klart. Men då måste vi också upp i marknadsvolymer. I ditt marknadstänkande måste du också plocka in att det krävs byggvolymer för att få ned och kunna pressa kostnader.

Mats Odell säger att den svenska bostadspolitik har befunnit sig i ett bottenslam de senaste åren. Det tycker jag är ett håån mot de 34 000 lägenheter som byggdes förra året. Vi har haft en uppgång i bostadsbyggandet, dels tack vare efterfrågan på marknaden, dels tack vare att vi har haft ekonomiska villkor som gjort att det varit möjligt för den normala hyresgästen att hyra en lägenhet. Där har bostadssubventionerna, räntebidragen och investeringsstödet haft en betydande roll för att vi ska få acceptabla hyresnivåer.

Vi i Vänsterpartiet värnar i större utsträckning hyresgästens hyresnivå än möjligheterna för byggherren och fastighetsägarna att tjäna pengar på byggande i Sverige. Det är detta som verkligen blir tydligt i skillnaden mellan Vänsterpartiets och regeringens politik.

Jag utgår från att Mats Odell, trots att han är statsråd i regeringen, ändå har kvar sin partibeteckning. Jag trodde att Kristdemokraterna hade ett socialt patos kvar och värnade om bostaden som en god social nytthet. Samhället har en skyldighet att värna om bra och billiga bostäder med bra hyresnivåer och om möjligheten för människor med normala inkomster att ha råd att bo i allmännyttan och hyresrätter. Det är detta som det är så oerhört viktigt att slå vakt om.

Regeringens bristande bostadspolitik är verkligen kostnadsdrivande, medan Mats Odell hänvisar till att det är subventionerna som är kostnadsdrivande. Subventionerna har faktiskt gjort att människor har haft råd att bo. Nu avbryter många bostadsbolag sin projektering på grund av att ekonomin inte går ihop. Det leder till så dyra hyror att man inte ser någon möjlighet att fortsätta. Vi i Vänsterpartiet värnar om detta för att vi ska få acceptabla hyresnivåer.

Anf. 15 LARS TYSKLIND (fp):

Herr talman! Egon Frid sade i sitt första anförande att långsiktiga spelregler togs bort när man tog bort subventionerna. Men det underliga är att hela byggbranschen tydligen har missat att det har funnits några långsiktiga spelregler, eftersom de har efterlyst en ändring av bostadspolitik så att det blir långsiktiga spelregler.

Herr talman! Nu visar alliansregeringen tydligt hur man långsiktigt ska lägga upp den här frågan. Den förra socialdemokratiska regeringen, där Egon Frids parti var ett troget stödparti, försökte ändra bostadsfinansieringen, men man misslyckades med detta. Det gjordes en utredning, och det grundläggande felet med den utredningen var att man inte tog upp skatterna. Det fick inte ens utredas. Nu tar den borgerliga regeringen bland annat itu med fastighetsskatten.

Herr talman! Det finns en sak till som är väldigt viktig. Det är egentligen inte så mycket frågan om volymer. Jag tycker att det låter lite planhushållningsmässigt att man ska köpa in i stora volymer. Problemet när det gäller att pressa byggkostnaderna och få konkurrens löses genom att man får en mångfald byggare. Det är där plan- och bygglagens konstruktion kommer in. Det handlar om att flera ska kunna bygga. Det har visat sig att om flera mindre byggare får vara med och konkurrera kommer det fram många innovationer. Det finns faktiskt byggare som har lyckats bygga mycket billigare. Det finns det exempel på. Det finns andra drivkrafter än investeringsstöden och räntebidragen som Egon Frid talar om. Man ska inte fastna i dem. Det finns helt andra drivkrafter som kan leda till ett billigt och bra byggande.

Anf. 16 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Vi får väl se hur många plattor det blir, och vi får väl hitta på ett namn när vi ser dem.

Det krävs byggvolymer, säger Egon Frid. Ja, visst är det så, och det kommer att byggas mycket under 2006 och 2007. Att det sedan planar ut beror inte i första hand på specifika byggrelaterade åtgärder, utan det är de allmänna ekonomiska prognoserna, de makroekonomiska tendenserna, som kommer att slå igenom. Det handlar om räntenivån. Den är viktig. Det handlar om hushållens disponibla inkomster, om folk känner framtidsoptimism, om man vill satsa på att skaffa sig en ny bostad och så vidare. Det är sådana saker som styr detta mycket mer än det vi politiker skruvar fram på våra små rattar. Det är människors egna val som ytterst avgör mycket av detta.

I det sammanhanget vill jag gärna säga att borttagandet av räntesubventionerna görs i ett läge där räntorna är oerhört låga. Räntekostnaden är lägre i dag trots att det inte är subventioner efter ett tag. När det handlar om egna hem är det inte alls tal om subventioner, och det byggs ju som aldrig förr. Det beror bland annat på de goda allmänna ekonomiska förutsättningarna och den låga räntan. Det är någonting som vi har lagt som vår viktigaste insats. När Egon Frid och andra frågar efter vår långsiktiga strategi vill jag säga att det är att se till att människor kommer ut ur utanförskapet och får ett arbete. Det handlar om gemenskapen på en arbetsplats, att man får chans att bygga upp sin egen ekonomi och sitt självförtroende så att man efterfrågar bostäder, att man vågar ta språnget och investera i en egen bostad eller satsa på en hyresrätt, om det nu finns sådana byggda.

Det här är de allmänna villkor som är oerhört viktiga, men det finns också en annan sida. Egon Frid frågade om min partibeteckning, kristdemokrat, fortfarande gäller trots att jag är statsråd. Så är det i allra högsta grad. Jag är väldigt glad att kunna upprepa att vi har satsat 100 miljoner kronor i budgeten för nästa år för att hjälpa svagare grupper,

exempelvis ungdomar, in på bostadsmarknaden. Därutöver har vi kristdemokrater fått med oss de övriga allianspartierna på särskilda stöd för särskilda boenden för äldre. Det handlar om ett statsbidrag som kommunerna kommer att få söka. Det bearbetas för närvarande på Socialdepartementet hur det här stödet ska utformas. Det kommer att leda till att det också byggs flera särskilda boenden för äldre.

Anf. 17 EGON FRID (v):

Herr talman! Det är extra roligt, för de 100 miljoner som Mats Odell hänvisar till är ett förslag från Vänsterpartiet som regeringen har låtit vara kvar. Det är extra hedersamt.

Alla som bygger har naturligtvis frågat efter långsiktiga spelregler, men man har inte frågat efter några försämringar för byggandet. Hemma i Skövde finns det till exempel en lokal byggare som bygger kostnadseffektivt tack vare en stor efterfrågan och de ekonomiska subventioner som har funnits för att bygga hyresrätter och bostadsrätter. Det sätt som räntebidragen fasas ut på slår hårt mot ökade kostnader för bostadsrätter, som vi hörde här förut.

Statsrådet hänvisar till regeringens samlade politik för en bra bostadsmarknad i Sverige. Det är naturligtvis bra. Men vi vet också att om det finns en starkt ökad efterfrågan och ett stort kvarvarande behov driver det upp priserna. Det ökar inflationen, det ökar räntorna och det ökar marknadshyrorna, och det är kanske det som regeringen vill ha. Byggindustrin vill naturligtvis också ha marknadshyror. Det här driver upp kostnadsnivån för att bo i hyresrätt och i allmännyttan, vilket gör att normala människor kommer att få svårt att få ekonomin att gå ihop.

Den tusenlapp som regeringen säger ska finnas kvar i plånboken hos varje svensk är ju uppäten av många andra ökade avgifter. Den är in-tecknad för länge sedan och räcker definitivt inte till höjda hyror.

Anf. 18 LARS TYSKLIND (fp):

Herr talman! De två debatter som har varit här efter varandra karaktäriseras just av dessa domedagsprofetior. Det är lite märkligt att man fastnar vid dessa tillfälliga investeringsbidrag – de har från tid till annan siktat på olika saker – och att hela byggmarknaden skulle stå och falla med dem. Som jag sade tidigare har man hela tiden efterlyst långsiktiga spelregler. Jag hänvisade förut till det här seminariet i Malmö där byggherrar diskuterade frågan. De ser de tydliga signalerna från regeringen och vidtar åtgärder. Man kan bredda konkurrensen och låta flera vara med och bygga. Flera har tidigare nämnt att även byggmaterialsidan kommer att bli konkurrensutsatt.

År 2010 kommer vi att ha facit. Jag är övertygad om att det kommer att vara ett gott resultat.

Anf. 19 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Så går då ännu en interpellationsdebatt om bostadspolitiken mot sitt slut. Det är som vanligt givande och intressant att diskutera med vänner från olika delar av politiken och få pröva våra idéer och tankar runt detta. De förfinas ju undan för undan.

Det är väldigt roligt att vi har fångat upp en idé som Vänsterpartiet har lagt fram, nämligen de särskilda pengarna för att hjälpa svagare

grupper. Vad är svagare grupper? Det är när man står i början, i sin ungdom. Man kanske bara har tillfälliga jobb, man får inte ett kontrakt för att man inte har fast anställning och så vidare. Där ska vi självklart vara med och hjälpa till. Och det gör vi. 100 miljoner kronor är satsade på detta.

Vi ska skapa goda förutsättningar för byggande. Det gör vi framför allt genom att se till att människor har arbete, finns på arbetsmarknaden, kan lämna utanförskapet, kan komma tillbaka från långtidssjukskrivningar efter bra rehabilitering, komma in i arbete. Mera skatteinkomster, mera fart på ekonomin – mera efterfrågan på bostäder.

Det ska vara balans mellan de olika upplåtelseformerna. Jag håller helt och hållet med Egon Frid om detta. Vi arbetar för att skapa sådan balans. Vi ska också utveckla hyresrätten. Jag vill gärna fortsätta ett konstruktivt arbete med hyresgäströrelsen, Sabo och fastighetsägarna för att hitta en svensk modell för hur vi ska klara detta i en alltmer globaliserad ekonomi.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på interpellation 2006/07:88 om användning av alternativa bränslen och reducering av moms på etanol och biogas

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Årade ledamöter! Marie Engström har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta i EU för att få till stånd en reducering av momsen på etanol och biogas samt vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att öka användningen av alternativa drivmedel.

Reglerna om mervärdesskatt är harmoniserade inom EU genom i första hand det sjätte mervärdesskattedirektivet. Direktivet reglerar bland annat vilka varor och tjänster som kan bli föremål för reducerade skattesatser. Enligt det sjätte direktivet är det inte möjligt för en medlemsstat att tillämpa reducerad skattesats för etanol och biogas som drivmedel.

Frågan om vilka varor och tjänster som kan omfattas av reducerad skattesats diskuterades under flera år i rådet utan att medlemsstaterna kunde komma överens. Diskussionerna avslutades i början av detta år genom att man förlängde det så kallade lågmomsförsöket. Medlemsstaterna uppmanade då kommissionen att ta fram en utvärderingsrapport senast den 30 juni 2007. Därefter kommer frågan på nytt att diskuteras inom EU. Det är inte meningsfullt att diskutera eventuella förändringar innan kommissionen har presenterat sin utvärderingsrapport.

Momsen är den enda skatt som belastar biodrivmedel. Skattestrategin för alternativa drivmedel innebär bland annat att koldioxidneutrala drivmedel är fullständigt punktskattebefriade. Ingen energi- eller koldioxidskatt tas ut för dessa drivmedel. Såsom Marie Engström anför har regeringen lämnat in en ansökan till kommissionen om förlängning av statsstödsgodkännandet av strategin till och med 2013. Kommissionen godkände denna förlängning i november 2006.

Sedan 1999 finns särskilda regler i inkomstbeskattningen för miljöbilar. Förmånsvärdet reduceras för bilar som drivs av elektricitet eller andra mer miljöanpassade drivmedel som exempelvis gas och etanol. För-

månsvärdet är nedsatt till 60 respektive 80 % av förmånsvärdet för motsvarande bensindrivna bilar.

Regeringen har nyligen lämnat en proposition till riksdagen med ett förslag om att det från och med den 1 januari 2007 inte längre ska krävas ett beslut av Skatteverket för att detta förmånliga förmånsvärde ska få användas och att ansökningsförfarandet som finns i dag för att få ett sådant beslut avskaffas. I stället ska arbetsgivarna själva räkna fram förmånsvärdet. Detta kommer att underlätta den administrativa hanteringen för de arbetsgivare som väljer att använda miljöbilar som förmånsbilar. Min förhoppning är att det leder till att flera väljer miljöbilar som förmånsbilar i fortsättningen.

Regeringen avser vidare att återkomma med ett förslag om miljöbilspremie för privatpersoner som köper nya miljöbilar. Regeringen har därtill aviserat att miljökraven vid offentlig transportupphandling ska skärpas, där ambitionen är att öka andelen miljöbilar bland de fordon som upphandlas av myndigheter. Det är min förhoppning att även detta kommer att leda till en ökad användning av miljöbilar.

Anf. 21 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Jag tackar för svaret. Jag vill först säga att jag och Vänsterpartiet är väldigt väl förtrogna med vad som står i sjätte mervärdesskattedirektivet. Vi är också väl förtrogna med vilka undantag som finns enligt artikel h, alltså vilka varor och tjänster som kan bli föremål för en momsats på 12 respektive 6 %. Detta är egentligen en av orsakerna till att jag har skrivit den här interpellationen. För det är ju så, och det vet finansministern också, att i Sverige kan vi i dag inte själva bestämma vilka procentsatser vi vill sätta på varor och tjänster när det gäller mervärdesskatt. Där är vi oerhört styrda av EU:s regelverk.

I det här läget, när det gäller biodrivmedel, var Vänsterpartiet med och drev igenom just den skattestrategi som innebär att alternativa drivmedel inte belastas med energiskatt eller koldioxidskatt. Det var vi med och drev igenom redan 2002. Därför tycker jag naturligtvis att det som Anders Borg säger är väldigt positivt. Nu har EU-kommissionen i varje fall förlängt nedsättningen av de skatterna till år 2013. Frågan är om man kanske efter det också ska försöka få ytterligare förlängning eller redan nu inleda den diskussionen.

Detta är bakgrunden till interpellationen. Samtidigt är vi i den situationen i dag att etanolen helt enkelt har blivit för dyr jämfört med många fossila drivmedel. Någon som påtalade detta för bara någon vecka sedan var ju Volvochefen Leif Johansson, som gick ut i ett intressant utspel och menade att priset är ett viktigt styrmedel. Det kan man inte annat än hålla med om. Ska vi höja skatten på fossila bränslen, eller ska vi försöka att ytterligare sänka skatten på biobränsle? Det är där frågan står.

Jag skulle vilja ställa en lite mer konkret fråga till Anders Borg. I svaret säger Anders Borg att regeringen ska ta upp frågan om förhandling om momsats efter det att kommissionen har presenterat sin utvärderingsrapport. Den utvärderingen avser ju de tillfälliga nedsättningarna av momsatserna inom EU:s medlemsstater och handlar inte om moms på drivmedel. Det handlar om moms på olika typer av tjänster som respektive medlemsstat kan använda sig av. Nu var det så att Sverige aldrig

ansökte om att få vara med i det försöket, så jag vet inte hur pass stort intresse det är för detta.

Jag måste ändå ställa frågan. Jag tycker inte att det finns någon direkt koppling mellan den utvärderingen och den eventuella nedsättningen av moms på drivmedel. Skulle inte regeringen ändå kunna driva den här frågan inom ramen för EU? För det är endast på det sättet som vi kan få en förändring till stånd, att finansministern inom ramen för Ekofin tar upp de här frågorna.

Anf. 22 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Jag vill tacka interpellanten för frågan, för jag tror att den är väldigt viktig. I själva verket är den beskattning som har hänvisningar till miljö och energi väldigt svåröverskådlig och svårbegriplig när det gäller vad effekterna är. Till denna komplikation kommer också att det är en blandning av nationell lagstiftning och EU-lagstiftning, eller åtminstone restriktioner på EU-nivå. Det beror på att det är en blandning av fiskala mål, det vill säga att man vill ha pengar från Finansdepartementets sida, och miljömål där man vill komma till rätta med den så kallade externa effekten.

Då är min första fråga: Är inte finansministern lite orolig att han alltför okritiskt tar över arvet från tidigare regeringar, inte nödvändigtvis bara den förra, utan alla tidigare regeringar? För nu är man inne i en situation där miljö- och energiskatterna har en sådan magnitud att det är värt att titta på detta. Skulle jag ha ett ansvar för budgeten i likhet med finansministern skulle jag börja räkna på vad de skatterabatter innebär som nu utges i form av förlorade skatteintäkter, och när det gäller de subventioner som betalas ut, hur stora de är.

Hur många hundratals miljoner rör det sig om? Jag tror att det är angeläget att skattebetalarna och riksdagen får en uppfattning om storleken på det stöd som betalas ut över budgeten enligt dessa två metoder.

Sedan har vi ju den gamla skatteprincipen att man ska stödja eller beskatta så nära källan till störningen eller felprissättningen som möjligt. Det går att hitta mängder med exempel på det här området där denna princip inte följs. Det är mer en samhällsekonomisk observation.

En annan viktig sak jag skulle vilja ta upp är detta med etanol. Som sagts här tidigare har det föreslagits, eftersom etanol är så viktigt och man tankar för lite etanol, att vi nu ska börja subventionerna det. Då kan man ju fråga sig varför vi ska göra det om vi i stället kunde importera den till betydligt lägre pris från Brasilien, Karibien och successivt också från Afrika. Inom Europeiska unionen har vi ju tullar på någonstans mellan 65 och 75 % på etanol, vilket är betydligt högre än de 3 eller 4 % som gäller för industrivaror. Det är också mycket högre än på andra jordbruksprodukter, i alla fall de flesta.

Det gynnar skattebetalarna, självklart. Det gynnar även Finansdepartementet och budgetavdelningen i form av intäkter till statsbudgeten. Det gynnar också fattiga producenter på landsbygden i fattiga länder, som får en ökad möjlighet att försörja sig.

Jag slås hur många gånger som helst av denna konstighet: Människor kan normalt sett vara väldigt engagerade för fattiga länders och u-länders utveckling, men när det kommer till energiområdet blir det låsningar.

Man ser inte att denna del av jordbrukspolitiken i själva verket är väldigt problematisk.

Vi ser att det i hela Europa växer fram en ny jordbrukspolitik som sysslar med bioenergi, till skillnad från den tidigare som var inriktad på livsmedel. Om detta får expandera är det som att hoppa från en galen tunna till en annan. Jag vill gärna fråga finansministern hur han ser på ett starkare svenskt regeringsengagemang i Bryssel för att avskaffa EU:s importhinder för etanol.

Anf. 23 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Låt mig börja med att säga att det är väldigt trevligt att vi får den här interpellationsdebatten. Marie Engströms fråga och Carl Hamiltons synpunkter är väldigt viktiga. Vi står inför stora miljöutmaningar. Det handlar om det arbete vi har på Östersjösidan men naturligtvis också på klimatsidan.

Vi har precis i dagarna fått den omfattande Sternrapporten som visar att effekterna på produktion och välbefinnande, inte minst på längre sikt, potentiellt kan bli väldigt betydande. Naturligtvis bör man alltid värdera denna typ av beräkningar med stor försiktighet. Det handlar om vad man gör för antaganden om räntor och annat på längre sikt. Dock förefaller vi i dag ha en bred enighet om att klimathotet bör tas på största allvar. Därmed följer också att vi har en skyldighet, inte minst mot våra barn och framtida generationer, att göra detta på ett så effektivt och bra sätt som möjligt.

I den här regeringens strategi har det varit väldigt tydligt att vi vill bidra, inte minst i ett globalt perspektiv, till att få upp klimatfrågorna på agendan. Vi ska vara medvetna om att detta är ett genuint globalt problem och bör hanteras och lösas i ett globalt perspektiv. Vi vet också att detta är en central fråga för EU och kommer att vara en central del av det ordförandeskap som Sverige kommer att gå in i. Inte minst handlar det om att försöka samla EU-länderna kring en strategi kring klimatfrågorna.

Sedan bör naturligtvis även Sverige bidra, och vi kan göra viktiga insatser på området. Men man ska komma ihåg att om vi tar det globala klimathotet på allvar är det mångdubbelt mer effektivt att Sverige kan bidra i ett globalt perspektiv. Tar vi ett europeiskt perspektiv är det mångdubbelt mer effektivt om Sverige kan delta och bidra till insatser i ett europeiskt perspektiv. Det går nämligen att vidta omfattande åtgärder till väsentligt lägre kostnader om man gör det utanför Sverige.

Tror vi att det globala klimathotet är allvarligt måste vi försöka föra en smart miljöpolitik. Den måste innehålla effektiva åtgärder, men den måste också bygga på att man får ett förtroende och en folklig förankring för åtgärderna. Det kan inte vara så att instrumenten alltid handlar om sådant som vanliga människor uppfattar som en försämring av deras möjligheter att leva sitt liv. Det är inte genom att sänka levnadsstandarden, eller genom att höja alla skatter man kan se på området, som man löser detta, utan man måste våga hitta andra vägar framåt.

På det sättet får man säga att Carl Hamilton väljer en väldigt konstruktiv approach. Det är uppenbart inte självklart i en global värld att Sverige ska producera all etanol vi använder. Med normala frihandelsargument borde man kunna argumentera mot det. Hur produktionen av etanol ska fördela sig runtom på jorden vet vi inte riktigt ännu. Det före-

faller dock finnas starka argument, precis som Carl Hamilton säger, för att man kan sänka priserna.

Det är inte upp till mig att lägga fast någon regeringshållning på den punkten. Det kanske finns anledning att återkomma till detta. Men de argument som Carl Hamilton använder kring frihandel talar ju starkt för miljöintressena. Vill vi minska koldioxidutsläppen är etanolen *en* del.

När det sedan gäller momssatserna och Marie Engströms viktiga frågor vill jag ändå påpeka att detta är förslag som har förhandlats fram under den förutvarande majoriteten. Begränsningarna i fråga om vilka momssatser man får sänka förhandlades fram mellan 2003 och 2006 i EU. Det var under den perioden vi hade mer avgörande möjligheter att få in etanolen om vi hade velat det. I dag får vi nog vänta tills det kommer en ny runda, och den diskussionen kommer inte att starta förrän kommissionen har lagt fram sin utvärderingsrapport.

Anf. 24 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Först vill jag ge några kommentarer till en del frågor som Carl B Hamilton tog upp. En fråga rörde skatterabatter, skattesubventioner och betydelsen för statskassan. Jag tror att man kanske får tänka sig för lite grann när det gäller vad man använder olika skatteslag till. Skatter som ska ha en styrande effekt kanske man inte ska bygga stora välfärdssystem på. Snarare ska man hitta någon typ av resultat som att ändra människors beteende – att tanka biogas i stället för att tanka bensin eller någonting annat. Det kan vara bra att ha den debatten också, men jag tror att man kanske ska skilja på de olika skatteslagen.

Sedan kan jag hålla med om att det vi nu håller på med i Sverige är att kryssa mellan mervärdesskattedirektivet och energiskattedirektivet när vi ska fastställa vår energi- och miljöpolitik. Det är bara att konstatera att vi har den typen av regelsystem att hålla oss till.

Jag kan också hålla med Carl B Hamilton om att tullar på etanol naturligtvis måste ifrågasättas. Det har Vänsterpartiet också gjort i många andra sammanhang.

Visst ska vi ha en bra och smart miljöpolitik, och visst ska den vara folkligt förankrad. Det är oerhört viktigt att vi hos de breda massorna kan tillskapa en bra förståelse för varför vi ska ha den politik vi har. Jag tror att det är viktigt att ha en politik där man blandar piska och morot, att man också ser till att det finns ett visst mått av subventioner för att på ett positivt sätt få människor att ändra beteende.

Jag hörde att Anders Borg ville kasta tillbaka frågan till mig såsom tillhörande ett före detta samarbetsparti under förra mandatperioden. Vi jobbade då ganska mycket med att få till skattestrategin för alternativa drivmedel. Jag kan väl också beklaga att den regeringen inte jobbade mer för denna typ av frågor, men det behöver ju inte diskvalificera Anders Borg och hans regering från ansvaret att ta upp dem när tillfälle ges. Jag skulle nog vilja att man var lite tuffare i de här sammanhangen från regeringens sida.

Anf. 25 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Tack, Anders Borg, för berömmet att jag kom med en konstruktiv idé. Det är sällan man hittar en möjlighet som är så otvetydigt positiv. Miljön förbättras om man tar bort tullarna på etanol. Vi får

en bättre möjlighet till fattigdomsbekämpning i u-länder. Skattebetalarna tjänar på det. Konsumenterna tjänar på det.

Jag tror alltså att om regeringen driver detta i Europeiska unionen kan det också ha stor betydelse för den framtida jordbrukspolitiken. Den är i stöpsleven, inte minst under det svenska ordförandeskapet som ju ska användas bland annat för att modernisera Europas jordbrukspolitik så att den inte, vilket jag ser som en mycket stor risk, glider över från livsmedels- till bioenergi- och klimatprotektionism.

Sedan är det alldeles riktigt, som Anders Borg också säger här, att om man spåker sig på hushållsnivå i fråga om koldioxidutsläpp löser det helt klart inte världens problem. Ibland börjar jag undra om man inte förför människor mot bättre vetande när man predikar att de ska underkasta sig olika åtgärder. I själva verket är det naturligtvis så att de internationella överenskommelserna inom Europeiska unionen och Europeiska unionen i sig kan påverka Förenta staterna. Och först när Förenta staterna får en annan politik kommer länder som Kina och Indien att vilja göra någonting och se att de har anledning till det.

Det är rätt som Marie Engström säger att på det här området – det var det jag försökte säga, kanske lite klumpigt – har vi fiskala syften och på det kan man så att säga bygga välfärdssystem. Men naturligtvis är huvuduppgiften att skatterna och subventionerna på det här området ska vara styrmedel mot en bättre miljö. Det jag efterlyser är egentligen att man får en bättre analys av om målet, att styra mot en bättre miljö, verkligen uppnås med de skatter och skattesatser som vi i dag har.

Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag får tacka interpellanten och ledamoten för de kloka inläggen.

Vi har naturligtvis ett oerhört starkt intresse av att värna de offentliga finanserna. På sikt finns det väl en potentiell risk att man får effekter på skattebaserna som är allvarliga. Det är naturligtvis bekymmersamt om vi inte hittar andra vägar att kompensera för detta.

Samtidigt är det här lite av ett dilemma, därför att vi vill ju också ha en ökad etanolblandning och en ökad konsumtion av etanol eftersom det minskar utsläppen av växthusgaser. Men det är oerhört viktigt att vi ser till att det här sker under ordnade former och att det på intet sätt leder till att vi får en negativ effekt på de offentliga finanserna.

Sedan finns det naturligtvis en del märkligheter i EU:s komplexa och svåröverblickbara regelverk. På det här området har vi till exempel en överkompensationsprincip som man kan tycka är märklig. Om vi nu vill att Europas konsumenter ska använda sig av etanol framstår det som märkligt att man inte får tillföra subventioner, skattesänkningar eller annat som bidrar till detta, så att det blir billigare att använda etanol än bensin. Det är en princip som ur ekonomisk synvinkel framstår som lite märklig.

Carl Hamilton har naturligtvis rätt i att det på det här området är lätt att se tydliga vinster med världshandel. Det kan man ju normalt sett som ekonom alltid se, men här kan vi se tydliga miljövinster på ett område där vi alla är överens om att det är viktigt, där produktionen ofta kan ske i länder som har en mycket svag ekonomisk ställning. Det handlar om Brasilien. Jag har förstått att Pakistan håller på att bygga upp en produkt-

ionskapacitet och att en lång rad andra länder som är ekonomiskt utsatta här skulle få en ökad möjlighet att delta i världshandeln. Vi har naturligtvis också egna intressen av att få en effektiv miljöpolitik.

Naturligtvis delar jag Carl Hamiltons intresse av att få bättre underlag och bättre analys på de här områdena. Det är angeläget att vi verkligen, om vi menar allvar med att ta tag i klimatfrågorna och koldioxidutsläppen, kan se till att vi varje gång vi gör något vidtar de effektivaste åtgärderna. Annars riskerar vi att hamna i en sits där vi i värsta fall får de värsta scenarierna i Sternrapporten uppfyllda. Då får vi ta på oss ansvaret för att vi har vidtagit ineffektiva åtgärder eller låtsats att det var miljön vi var intresserade av när det i realiteten handlade om något helt annat. Det är naturligtvis viktigt att vi får till stånd en omfattande sådan debatt.

Sedan kan jag ändå inte låta bli att, trots att det är mycket klokt i det Marie Engström säger, komma tillbaka till att om vi nu är överens om att det här är styrande och att skattebaser riskerar att få effekter på samhälls-ekonomi måste jag utifrån vår strategi för sysselsättning ändå ställa mig frågan varför detta inte skulle gälla för andra skatter, varför en skatt på arbete inte skulle motverka arbete eller en skatt på anställningar inte skulle motverka anställningar.

Det är klart att det här ger det grundläggande problemet, att skatter styr och åsamkar störningar i samhälls-ekonomi. Regeringen har därför som ambition att under ordnade former och under iakttagande av god offentlig hushållning sänka olika skatter.

Men sedan är det nog ändå så att regeringens möjligheter att agera är kringskurna. Den förra regeringen hade två möjligheter. Den ena var att agera i EU för att även de här momsatserna skulle inkluderas i momsarbetet. Den andra var att agera för att Sverige skulle få ta del av detta arbete. Den tidigare majoriteten har inte gjort något av detta.

Nu har man under början av hösten stängt dörren till lågmomsförsöket. Det gjordes vid Ekofinmötet i oktober. Det går inte att ta upp den diskussionen med mindre än att vi har fått den här utvärderingen. Det var den tidigare majoriteten som så att säga stängde den möjligheten. Nu får vi vänta tills nästa diskussion kommer.

Jag vill därmed på intet sätt indikera att vi skulle vara klara över var vi ska landa i dag. Först måste vi titta på utvärderingen och sedan fortsätta diskussionerna utifrån Carl Hamiltons synpunkter på vad som är de mest effektiva miljöåtgärderna.

Anf. 27 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Jag tycker att det är lite tråkigt att Anders Borg hakar upp sig så mycket på lågmomsförsöket. Som jag sade tidigare hade inte det med den här typen av varor att göra. Det handlade om ett antal olika tjänsteprodukter som syftade till att öka sysselsättningen. Det här är två lite olika saker. Regeringen har väl alla möjligheter i världen att som en kraftfull regering lyfta fram frågor inom ramen för diskussioner i EU. Jag kan inte tänka mig att det ska vara så låst i den frågan.

Naturligtvis är sänkt skatt på biodrivmedel inte den enda åtgärden för att minska koldioxidutsläppen inom trafiksektorn. Trafiksektorn är ändå den sektor, utanför den handlande sektorn, där utsläppen ökar hela tiden. Vi har uppenbarligen svårt att nå de mål som riksdagen en gång har fastställt.

I svaret skriver Anders Borg om miljöbilspremien till exempel. Men det förslaget har ju inte kommit än. Det finns andra åtgärder som vi till exempel har lyft fram. Det handlar om att ge en subvention för att konvertera till etanoldrift, från bensin till etanol. Man kan öka tillgängligheten. Vi har fått en lagstiftning om att mackarna ska kunna ha både biogas och etanol. Man skulle kunna stimulera ytterligare för att detta skulle kunna sjösättas. Man skulle kunna göra fordonsskatten ännu mer koldioxidbaserad.

Det finns en lång rad olika förslag. Det kan vara intressant att diskutera dem också, kanske vid något annat tillfälle, även om finansministern nu har möjlighet att svara, tillsammans med förslag om att sänka skatten för biodrivmedel.

Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag får tacka interpellanten och övriga debattdeltagare för en bra och trevlig debatt.

Det här är en oerhört viktig fråga. Det är kanske en av vår tids största utmaningar. Naturligtvis har vi andra utmaningar, kampen mot massarbetslösheten och utanförskapet får aldrig ge vika, men det här är naturligtvis också en viktig sak.

Jag tycker ändå att man får ha lite struktur i diskussionen. Trafiksektorn i Sverige är viktig. Men kostnaderna för att göra någonting inom den svenska trafiksektorn kan vara mångdubbelt större än det är för Sverige att agera globalt. Där kan vi bidra till att man på ett effektivt sätt minskar utsläppen när länder nu får möjlighet att gå från fattigdom till relativ rikedom, vilket vi naturligtvis alla ska glädjas åt. Och det kan finnas möjligheter att väsentligt mer effektivt använda resurser i ett europeiskt perspektiv så att vi tillsammans i Europa kan agera för att minska utsläppen.

Man kan naturligtvis också vidta andra åtgärder. Vi diskuterar ju den här miljöbilspremien som vi tror ska vara effektiv. Och vi välkomnar naturligtvis en fortsatt diskussion med partierna i riksdagen om vad som kan vara en effektiv väg för att hitta framåt.

Men jag tror att man samtidigt ska vara försiktig med att fokusera alltför mycket på den svenska trafiksektorn, därför att det då finns en risk att man väljer det man vill i Sverige framför sådant som är väsentligt mer effektivt när det gäller att bekämpa växthuseffekten och koldioxidutsläppen på global nivå.

Låt mig i alla fall avslutningsvis tacka för denna mycket konstruktiva och intressanta diskussion.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på interpellationerna 2006/07:97 och 102 om främjande av idrottsevenemang i Sverige

Anf. 29 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Thomas Bodström har frågat statsministern vad han avser att göra för att få flera stora internationella idrottsevenemang till vårt

land. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen. Siw Wittgren-Ahl har frågat mig varför jag inte vill verka för att det är viktigt att främja stora idrottsevenemang i Sverige. Jag besvarar här såväl Thomas Bodströms som Siw Wittgren-Ahls frågor.

Regeringen har uttalat sin avsikt att aktivt verka för att större internationella idrottsevenemang arrangeras i vårt land. Stora internationella idrottstävlingar är betydelsefulla för Sverige som nation, för den region där evenemanget äger rum samt för hela svenska folket och idrottsrörelsen. För min egen del välkomnar jag alla stora mästerskap som kan komma att arrangeras i Sverige.

En särskild utredare har regeringens uppdrag att se över förutsättningarna för att ställa ut statliga ekonomiska garantier och för andra former av stöd till stora evenemang inom bland annat kultur- och idrottssektorerna. Utredaren ska presentera sina förslag under våren 2007.

När staten gör ekonomiska åtaganden måste en finansiering anges oavsett när i tiden ett bidrag ska betalas ut. Det finns för närvarande inga medel avsatta i statsbudgeten till stöd för genomförande av internationella idrottsevenemang. Friidrottsförbundet ansökte med kort varsel och otillräckligt underlag om upp till 250 miljoner kronor som statligt bidrag till genomförandebudgeten inför Friidrotts-VM 2011. Dessutom redovisade förbundet behov av ytterligare finansiering för Ullevis utbyggnad.

Regeringen har prövat frågan och har inte funnit tillräckliga skäl att föregripa utredarens förslag och anser att skälen för att lämna en proposition till riksdagen med förslag om statligt stöd för genomförande av världsmästerskapet i friidrott 2011 inte räcker till. Svenska Friidrottsförbundet har därefter inkommit med en ny ansökan. Den bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Anf. 30 THOMAS BODSTRÖM (s):

Herr talman! Jag tror att det behövs en bakgrund. Intresseanmälan från Friidrottsförbundet kom redan den 31 mars. Därefter skrev Friidrottsförbundet ett brev den 14 augusti till Göran Persson, dåvarande statsministern, och Fredrik Reinfeldt, nuvarande statsministern. Brevet besvarades av Bosse Ringholm, som fick ärendet delegerat till sig, i början av oktober. Man hade bett om att få ett svar före den 30 september. Något svar från Fredrik Reinfeldt har ännu inte kommit, närmare fyra månader därefter.

Trots det lämnades det in en ansökan den 24 oktober. Den avslogs den 23 november. Friidrottsförbundet har ändå lämnat in en ny ansökan och hoppas att få möjlighet att arrangera friidrotts-VM 2011 eller 2013.

I kalkylen – det sägs att det inte finns någon kalkyl – är kostnaderna på 475 miljoner. 280 miljoner ska Friidrottsförbundet stå för, och staten ska stå för 245 miljoner. Men det är inte så att staten kommer att förlora 245 miljoner. Det finns en noggrann beräkning från Turismens Utredningsinstitut. Man kommer lågt räknat fram till att vinsten är i varje fall 500 miljoner kronor. Även om man har tagit till dubbelt så mycket som beräknat här går alltså inte staten med någon förlust. Detta är inte en ansökan om ett bidrag utan detta är en ansökan om en investering som kommer att tillfalla staten många gånger om. Det är viktigt att understryka det.

I regeringsförklaringen, som Fredrik Reinfeldt lämnade den 6 oktober, sades det att Sverige ska arrangera stora internationella evenemang. Här får man alltså det bästa möjliga tillfället, nämligen ett friidrotts-VM. Vi har haft ett på 90-talet, och vi har haft ett på mitten av 00-talet. Och det behövs ett någon gång i nästa decennium. Det ligger ganska långt bort. Då krävs det att vi gör vad vi kan och menar det vi säger om att arrangera stora internationella evenemang. Här har man alltså möjligheten, och jag kan då konstatera att statsministern och regeringen inte uppfyller de löften de gav.

Lena Liljeroth säger nu att det har tillsatts en utredning. Den tillsattes tidigare. Det är riktigt att det finns en utredning. Utredningen leds av Anders Lindström. Anders Lindström har redan nu sagt att man inte behöver vänta på att han blir klar med utredningen. Han har redan nu kommit fram till att det här är någonting som regeringen bör satsa på. Han använder till och med ordet klockrent. Man ska inte skylla på en utredare som själv säger att han är klar med den biten och att han konstaterar att det här är någonting som regeringen bör satsa på.

Stå för ditt eget ord i stället för att skylla på en utredare som själv har sagt dessa saker. Det vore i alla fall lite hederligare.

Det som behövs – det är inte för sent än – är inte vackra ord i en regeringsförklaring, inte tomma löften eller floskler, utan det är konkret handling. Det handlar om ja eller nej till ansökan. Det är det jag vill ha svar på här, Lena Liljeroth.

Anf. 31 SIW WITTGREN-AHL (s):

Herr talman och fru statsråd! Jag kan instämma i det Thomas Bodström har sagt. Men jag ska också göra en tillbakablick om varför ett VM är viktigt. Ett framtida VM i friidrott innebär stora möjligheter för Sverige att synas och locka till sig såväl besökare som företag. Varumärket Sverige kan dra nytta av mediernas bevakning och genomslagskraft. Den är ju enorm. Hundratal miljoner tv-tittare väntas följa VM i friidrott.

Rese- och turistindustrin är en av Sveriges snabbast växande branscher. Turisterna spenderade förra året enligt Finansdepartementet 191 miljarder kronor i vårt land. Det är pengar som ger skatteintäkter och som dessutom stannar i Sverige och inte flyttar till låglöneländer.

Förra året svarade rese- och turistindustrin för nästan 3 % av Sveriges bnp. Det är en siffra som många bedömare av ekonomi menar kan öka ytterligare. Samma möjligheter gäller export av turism. Export i detta sammanhang är att utländska besökare kommer till Sverige och spenderar pengar här. Här finns goda möjligheter till en fördubblad export. Därmed skulle ca 40 000 nya jobb skapas, inte minst för unga människor som inom rese- och turistindustrin ofta får sitt första arbete.

Med flera utländska besökare ökar också behovet av kunskap om andra kulturer och språk. Det är något som ökar möjligheterna för de nya svenskarna att få jobb.

Vi har nu precis avslutat det största sport- och nöjesevenemanget i Sverige under detta årtionde – EM i friidrott i Göteborg 2006. Det var framgångsrikt. Det ger Sverige ett bra utgångsläge att på nytt söka och förhoppningsvis erhålla VM i friidrott 2011.

Den pusselbit som för närvarande saknas är ett kraftfullt statligt engagemang, inte minst ekonomiskt. Statlig finansiering har varit en förutsättning bland annat för att Paris 2003 och Osaka 2007 skulle få möjlighet att arrangera VM i friidrott. Utan en direkt statlig ekonomisk medverkan kommer det inte att vara möjligt för Sverige att arrangera VM i friidrott 2011.

Dessa uppgifter framkommer i det brev som Yngve Andersson och kommunstyrelsens ordförande skickade till de två partiledarna i det socialdemokratiska partiet, Göran Persson, och i det moderata partiet, Fredrik Reinfeldt, i augusti, som Thomas Bodström redogjorde för.

Bosse Ringholm svarade, som Thomas Bodström sade. Men Fredrik Reinfeldt svarade aldrig på brevet.

När man då som riksdagsledamot sitter och lyssnar på regeringsförklaringen blir man jätteglad när statsministern säger att regeringen vill stödja större idrottsevenemang i Sverige. Då tänker man: Aha! Det är det han menar. Det var jätteroligt och bra!

Men när man sedan läser i Lena Adelson Liljeroths svar ser man att hon avslår detta. Hon säger att ansökan var dåligt förberedd.

Enligt de riktlinjer som vi har sett och de ansökningar som har kommit har Friidrottsförbundet haft kontakt med moderata riksdagsledamöter tidigare. Då undrar jag: Finns det ingen dialog i den moderata riksdagsgruppen mellan regeringen och de moderata ledamöterna, som hela tiden har följt det här på nära håll?

Vad menade Fredrik Reinfeldt? Vad menar Lena Adelson Liljeröth när hon säger att hon för sin del är för ett arrangemang och att hon tycker att det var en dålig ansökan?

Jag undrar om det var med anledning av det som Lena Adelson Liljeröth tog kontakt med Friidrottsförbundet och i sitt svar säger att detta just nu bereds igen i Regeringskansliet, så att vi kan hoppas på ett positivt svar.

Anf. 32 LARS WEGENDAL (s):

Herr talman! Först och främst vill jag tacka Thomas Bodström och Siw Wittgren-Ahl för att de har ställt dessa interpellationer till idrottsministern.

Jag är helt övertygad om att en stor del av Idrotts-Sverige har sett fram emot idrottsministerns svar. Tyvärr tror jag inte att man är nöjd med det svar som idrottsministern har lyckats prestera. Jag är helt övertygad om att alla idrotter, inte bara friidrotten, är intresserade av att vi i vårt land får möjlighet att anordna friidrotts-VM 2011 eller 2013.

Jag är också övertygad om att det inte är enbart idrotten som ser fram emot detta. Jag är lika övertygad om att även näringslivet och befolkningen i stort ser fram emot den här typen av evenemang.

Den erfarenhet som vi har av motsvarande evenemang är att det blir både en framgång för näringslivet och en folkfest utan like. Det är riktigt bedrövligt att staten inte ser denna möjlighet, att regeringen inte stöder svensk idrott på ett mer påtagligt sätt när de ansöker om den här typen av evenemang.

Det är självklart lätt att hänvisa till en pågående utredning och ha det som motiv för sina negativa ställningstaganden. Men det blir naturligtvis mer besvärande när utredaren menar att den här typen av evenemang som friidrotts-VM representerar kommer att vara den typ av evenemang som han rekommenderar regeringen att stödja när han lämnar sitt förslag framemot våren.

Det kan ju inte vara så att alla evenemang som nu är aktuella ska hamna i en sorts vakuum bara av just det skälet att utredningen inte är klar. Regeringen måste naturligtvis värdera just detta evenemang på sina egna meriter. Jag har svårt att se att de beräkningar som svensk friidrott har gjort är orealistiska.

Vi som under det senaste året har sysslat med idrottspolitik vet att detta med statens stöd till idrottsevenemang har varit en av de hetaste frågorna i debatten. Jag kan nämna att ett av de teman som idrotten själv lyfte fram vid Almedalsveckan i år var just internationella evenemang. Inte minst Moderaternas dåvarande idrottspolitiska talesperson, Kent Olsson, var mycket positiv både till statliga förlustgarantier och till direkta statliga stöd. Det var samme Kent Olsson som efter valet åkte med svensk friidrott till Monaco för att träffa det internationella friidrottsförbundet, en träff där samtliga ansökarländer deltog och där just friidrotts-VM diskuterades.

Som vi tidigare hört har Friidrottsförbundet informerat både Göran Persson och Fredrik Reinfeldt om innehållet. Jag reagerade på samma sätt som Siw Wittgren-Ahl när Fredrik Reinfeldt angav i regeringsförklaringen att man ska stödja idrottsevenemang i Sverige.

Min fråga är naturligtvis: Vad är det som har hänt inom Regeringskansliet, mer än att vi har fått en borgerlig regering, sedan Reinfeldt angav detta i regeringsförklaringen? Vad har hänt sedan Moderaternas idrottspolitiska talesperson, troligen på friidrottens bekostnad, deltog på mötet i Monaco i slutet av oktober månad?

Anf. 33 EVA OLOFSSON (v):

Herr talman! Jag var kommunalråd i Göteborg när vi utifrån EM och den fantastiska folkfest som det var, men också vad det betydde för Göteborg och Sverige och för idrotten, diskuterade och i politisk enighet kom fram till att vi skulle vara med och tillsammans med Friidrottsförbundet ansöka om VM 2011 eller 2013. Jag känner därför att jag vill säga lite om varför Göteborgs stad engagerar sig i detta. Det kan man också överföra på nationell nivå.

Utgångspunkten är självklart att utveckla Göteborg. Det ska vara bra att leva i Göteborg, och det ska vara bra att arbeta i Göteborg. När vi i Göteborgs stad är med och gör sådana här stora arrangemang vet vi att vi är med och skapar nya jobb. Det har pratats väldigt mycket om det i alliansen, och här har man en konkret chans att vara med och utveckla, som Siw Wittgren-Ahl sade, besöks- och turistnäringen men också marknadsföra Sverige och Göteborg runtom, inte bara i Europa och grannländerna utan också i världen.

Vi vet att det kommer oerhört många människor till sådana här arrangemang. 1,8 miljoner besökte EM i friidrott i Göteborg. 3 000 var volontärer och jobbade frivilligt utan lön. 2 000 journalister var där. Jag var själv runt och tittade och kunde se den stora apparaten när journa-

lister från hela Europa och från andra delar av världen hela tiden sände från friidrotts-EM i Göteborg i Sverige.

Vi ser också detta som en del i inte bara att stärka våra egna idrottare som är med och tävlar där, utan i första hand att få barn och ungdomar i Göteborg att bli intresserade av att idrotta. Samtidigt satsade Göteborgs stad på att bygga ut arenorna i Göteborg för friidrott, för att klubbarna i Göteborg skulle kunna ta hand om de barn och ungdomar som var intresserade.

I Göteborgs koncept ligger också, som har sagts här, att göra detta till en folkfest, att göra detta även för dem som inte är superintresserade av idrott men som gärna vill vara med om den folkfest som arrangemanget är. Man gör det öppet och ordnar arrangemang ute på stan som ger alla människor möjlighet att vara med, oavsett om de inte vill eller inte har råd att gå in på Ullevi. Det var en fantastisk upplevelse att vara uppe vid Götaplatsen och se mellan 50 000 och 100 000 människor delta i invigningen av friidrotts-EM.

Jag hoppas att den här lilla öppningen att ansökan nu bereds igen innebär att man från alliansen är beredd att gå in och stödja att vi ska få VM i friidrott till Göteborg och Sverige. Den bedömning som de gör som är mycket professionella och arbetar med de här sakerna i Göteborg är att om vi inte tar chansen nu kommer det att bli mycket svårare och mycket tuffare konkurrens från andra städer i Europa som planerar att ansöka om att få VM hos sig längre fram.

Anf. 34 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Det här är en viktig fråga, och talarlistan är lång. Jag har tidigare ställt en fråga om detta till kulturministern, men jag får tacka interpellanterna för att vi fick möjlighet att också debattera från talarstolen.

Det är en folkfest, och detta är positivt för idrottsrörelsen, för näringslivet och för Sverige – jag förstår inte hur regeringen kan missa en sådan här möjlighet. Efter att ha både läst och hört regeringsförklaringen, där det står: ”Sverige ska aktivt verka för att få fler stora internationella idrottsevenemang till vårt land”, tycker jag att detta är en ypperlig chans att infria regeringsförklaringen. Jag tror att det är någonting som engagerar oerhört många människor runtom i landet, inte bara idrottsrörelsen utan oerhört många andra som har intresset.

Det har ju skett någonting unikt i Sverige de senaste tio åren, skulle man kunna säga. Jag har haft förmånen att på nära håll få se vad som händer inom friidrottsrörelsen, hur de duktiga företrädarna för vårt land på något sätt har väckt upp en helt ny friidrottsgeneration här i Sverige – vi har långa köer till idrottsföreningar – och hur detta smittar av sig långt ned i åldrarna. Jag tror att vi har ett väldigt stort ansvar för att ta till vara detta.

I andra sammanhang står vi här i talarstolen och pratar om problem med rörelseorganen, övervikt, livsstil och så vidare. Ja, detta är väldigt knutet till just intresset för att röra på sig hos den yngre generationen.

Jag hoppas att det verkligen finns en öppning nu och att diskussionen inte har lett till någon låsning eller något slags prestigekamp från regeringens sida utan att man verkligen tar till sig detta och kan lyssna.

*Svar på
interpellationer*

Anf. 35 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! En gång tidigare i livet hade jag anledning att gå igenom statens eventuella engagemang för en olympiad i Östersund, och jag känner igen argumentationen.

Jag förstår inte varför man ska sälja in ett sådant här fint idrottsevenemang med argumentet att det kommer att vara ekonomiskt lönsamt. Thomas Bodström säger här att det kostar 475. Staten skulle ställa upp med 245. Men, tulipanaros, vinsten blir 500 miljoner. Och inte nog med att denna vinst skulle kunna gå till Göteborg eller till Friidrotts-Sverige, utan Thomas Bodström säger att den tillfaller staten. Staten går inte med förlust.

Det där låter alldeles för lättvindigt. Vore det på det sättet skulle ju bankerna stå i kö för att låna ut till detta evenemang, för att få denna hundraprocentiga avkastning på insatt kapital.

Nej, gör inte så här! Försök inte göra en bra idé dålig genom att argumentera för att det här är ett jätteklipp, ekonomiskt. Varför inte argumentera genom att säga att det här kan vara värt 50 miljoner eller 100 miljoner för att man ska få den här folkfesten utan like, som någon sade? Det är mycket mera hederligt. Och Bodström efterfrågade ju hederlighet tidigare. Det är hederligare att argumentera på det sättet. Vi vill ha friidrotts-VM därför att vi vill ha det här idrottsarrangemanget. Sedan är det i andra hand en fråga om ansvarsfördelningen mellan kommun, stat och andra intressenter.

Och om nu utredningen är så klockren och resultaten och slutsatserna är så klockrena är ju saken klar. Eller hur, Thomas Bodström – med en avkastning på 100 %?

Nej, jag tror att man gör idrottsrörelsen en björntjänst om man, som så många gånger tidigare, i Östersund, i Montreal och på många andra ställen, försöker sälja detta som ett ekonomiskt vinstgivande projekt.

Jag skulle kanske egentligen bara avsluta med att säga att jag tycker att vi ska ha friidrotts-VM i Göteborg 2011 men inte med amatörmässiga ekonomiska resonemang.

Anf. 36 GÖRAN MONTAN (m):

Herr talman! Vi pratar ju inte om särskilt lite pengar. Vi pratar om en kvarts miljard, 250 miljoner. Och för att kunna bevilja ett så pass ansenligt belopp tycker man ju att det ska finnas ett ordentligt beslutsunderlag och beräkningar. Konsekvenser måste beskrivas. Eftersom jag inte har sett denna ansökan är naturligtvis min fråga till idrottsministern om det fanns en ingående detaljerad beskrivning av exakt hur de här pengarna skulle användas och av konsekvenserna och de prognoser som Thomas Bodström pratade om och som också kom upp i Carl B Hamiltons inlägg.

Om det här vore en sådan fantastisk och enastående affär skulle det naturligtvis vara ett mycket enklare beslut. Det skulle finnas andra finansierare som väldigt snabbt skulle komma in i bilden.

Självklart är det så att vi moderater – eftersom den idrottspolitiska talesmannen för Moderaterna också nämndes – är positiva inte bara till idrotten i stort utan till stora evenemang. Nu pratar vi om ett av de största evenemangen som idrottsvärlden kan prestera. Men det finns också andra stora evenemang av internationellt snitt som aldrig kommer i fråga när det gäller den här typen av bidrag.

Självklart vill jag med mina rötter i Göteborg, också av det skälet, att friidrotts-VM ska gå i Göteborg. Jag skulle se fram emot att besöka en sådan tävling. Det skulle jag verkligen se fram emot. Men det blir lite märkligt när man bara pratar om de här effekterna, om synergieffekter och om att det ena leder till det andra. Vi vet faktiskt också av historien att det finns väldigt många evenemang av den här storleken som har visat upp katastrofala ekonomiska resultat. Det är ju inte alltid hundra procentigt säkert att det blir som vi vill att det ska bli.

Jag hoppas naturligtvis att de fortsatta undersökningarna och kompletterande ansökning ska visa att det finns en säker prognos som gör det möjligt för oss att kanske ta en titt till på det här. Men det är naturligtvis en fråga om de sökande. Vad jag förstår tävlar vi med Ryssland om det här. Det är ju två VM-år som det talas om. Och om det är så att Ryssland får 2011 och det också år 2013 kan loppet rimligtvis inte vara kört ännu.

Finns det några möjligheter är det klart att vi gärna vill titta på det här, men det är naturligtvis en sak för regeringen att avgöra. Jag avslutar där.

Anf. 37 PETER PEDERSEN (v):

Herr talman! Jag kan inte låta bli att gå upp i den här debatten när jag hör alla borgerliga företrädare förklara varför man inte kan ställa sig bakom den här ansökan.

Jag har sedan 1998 varit idrottsansvarig för Vänsterpartiet i den här riksdagen och har ständigt haft debatter med olika borgerliga företrädare som har tyckt att det varit en stor skandal att den tidigare regeringen och dess samarbetspartner inte har ställt upp på olika arrangemang.

Man nämner nu i sin egen regeringsförklaring att man avser att satsa på internationella evenemang i fortsättningen. Då tror man faktiskt inte att man ska göra som Tage Erlander sade, att man bara lovar och lovar, och sedan blir det ingenting. Nu hade ni en gyllene chans att gå från ord till handling och visa att ni har en mycket mer framåtsyftande idrottspolitik. Det visar sig då, vilket jag i och för sig har vetat hela tiden, att ni inte har någon idrottspolitik. Ni kan inte ens ta ett så här enkelt beslut om att biträda en sådan här ansökan.

Jag vill också framhålla att det inte riktigt har kommit fram vad problemet har varit. År 1995 hade vi VM i friidrott i Göteborg. Det var ett lysande arrangemang. Det sattes världsrekord. Några står fortfarande kvar, till exempel i tresteg. Det skulle vara kul om Christian Olsson kunde slå det på hemmaplan. Han är kanske lite för gammal då, men hans efterträdare, som kommer att gå i hans fotspår, kanske kan göra det.

Men problemet 1995 var att det var ett lysande arrangemang idrottsligt – det gick jättebra – men när man skulle fördela pengarna var det nästan, om jag minns rätt, en ekonomisk katastrof för Svenska Friidrottsförbundet. Samtidigt hade det internationella förbundet goda dagar och fick stora intäkter. Staten och Göteborgs stad tjänade mycket pengar på grund av att det kom många turister.

Så sent som för någon vecka sedan såg jag Karin Mattsson sitta i tv och intervjuas. Hon sade att man inte vill ha allmosor eller gåvor från regering eller stat och riksdag, utan man vill ha ett samarbete där man tillsammans kan lägga fram ansökningar, tillsammans kan göra vettiga arrangemang och tillsammans kan ta hem vinsterna. Jag förstår inte att

man då inte kan ta emot en sådan utsträckt hand och faktiskt våga lite grann. Visa nu att ni faktiskt tror på vad ni har sagt tidigare!

Vår absoluta övertygelse, även från Vänsterpartiet, är att det när det gäller de här stora arrangemangen handlar om att det finns en vettig konstruktion bakom, att det finns finansiärer som kan ställa upp, att man inte bara lovar och lovar utan faktiskt kan ro det här i land, att man fördelar pengarna på ett rättvist sätt och den här gången kanske hjälper Svenska Friidrottsförbundet att tjäna lite pengar för framtiden.

Sedan kommer det här självklart att gynna svensk turism. Många kommer att komma hit på besök, och vi kommer att tjäna mycket pengar.

Det jag nu önskar kan komma ut av den här debatten är att man inte bara försöker stå här och samla poäng och tala om vad duktig man är i idrottspolitik: Vi är bäst. Vi gillar idrott mest.

Jag tror ändå att alla gillar idrott som diskuterar den här frågan. Ta nu snabbt tag i den här frågan och fundera fram en plan! Hur ska vi i framtiden kunna förena den självständiga folkrörelsen med stat, kommun och landsting på ett sätt som gör att vi faktiskt i framtiden kan ta hem idrotts- evenemang, internationella sådana, till Sverige. Det handlar också om att bedöma hur ett sådant samarbete ska se ut så att vi inte är inne och tafsar på varandras områden. Detta skulle jag önska att Lena Adelson Liljeroth kunde svara på.

Anf. 38 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Tack alla som har engagerat sig i den här debatten.

Jag börjar med det som Peter Pedersen sade om ett enkelt beslut. Det är inget enkelt beslut. Jag återkommer till varför.

Till alla som har prisat Göteborg som evenemangsstad vill jag säga att jag också gör det. Jag var på VM 1995. Jag var på EM 2006. Jag bor i närheten av Göteborg på somrarna. Jag vet att Göteborg är en strålande evenemangsstad och att de är jätteduktiga. Jag hoppas att detta också når alla dem som älskar Göteborg, som bor i Göteborg och alla som läser Göteborgs-Posten där diskussionen också har varit het. Det handlar inte om frågan om Göteborg är kapabelt eller inte att ha stora evenemang. Det vet vi att man kan. Det är många som gläds åt detta.

Jag hoppas också att det blir slut på de diskussioner som har funnits på somliga håll – inte i kammaren – om att det här handlar om Stockholm mot Göteborg. Jag tycker att det är så ovärdigt och så trist. Det finns ingenting sådant.

Peter frågade om historieber beskrivning. Thomas Bodström, en av interpellanterna, var inne på historieber beskrivning. Det kan vi ägna oss åt. Historieber beskrivningen ser faktiskt lite olika ut beroende på hur man ser på detta.

När det handlade om VM 1995 som ju var en stor succé, inte bara när det gällde vädret, såg förutsättningarna annorlunda ut. Det gällde även för EM i somras. Där satsade staten en mindre summa pengar.

Jag tror att det var Thomas Bodström som talade om det möte som Svenska Friidrottsförbundet hade med dåvarande idrottsministern, Bosse Ringholm. Där nämndes inte pengar. Det sades inte ett ord om pengar. Vid det förnyade möte man hade i juni sades det heller inte ett ord om pengar. Pengar dök upp första gången i det brev som skrevs mitt under brinnande valrörelse till såväl dåvarande statsministern Göran Persson

som oppositionsledaren Fredrik Reinfeldt. Att de i det läget inte prioriterade just den frågan och direkt svarade till dåvarande idrottsministern är kanske inte så konstigt.

Jag vet inte om det står någonting i den socialdemokratiska skuggbudgeten om att man sätter av pengar till stora idrottsevenemang. Jag skulle i så fall gärna vilja se det.

Jag vet att dåvarande idrottsministern Bosse Ringholm den 5 oktober – sista dagen han tjänstgjorde – skrev ett brev som svar på det brev som Göran Persson skrev. Det stod ingenting om pengar, bara att det här är väldigt bra och positivt. Det tycker vi också.

Den 6 oktober kom den nya regeringen. Jag fick ärendet för en och en halv månad sedan. Vi talar om den gamla ansökan, inte om den nya. Den är inte behandlad än. I den gamla ansökan var det tomt där budgeten skulle ha stått. Det fanns ingenting skrivet.

Nu bygger man den här budgeten på de siffror som gäller för Berlin 2009. Det handlar om en budget på ungefär 500 miljoner. Det här är något helt nytt. Aldrig tidigare har man i något evenemang som har handlat om friidrotts-VM gått in med de summorna från statens sida. Regionen har ställt upp. Statens åtagande har begränsats till en femtedel, en fjärdedel och någon gång en tredjedel, oavsett om vi talar om Sevilla, Paris eller Edmonton. De summorna har aldrig funnits.

Det är oansvarigt. Jag tycker att det är hyckleri från Socialdemokraternas sida att tycka att vi ska lägga in en kvarts miljard kronor. Det är förvisso så att vi vill ha flera stora idrottsevenemang, men det här är inte seriöst. Vad ger det för signal till övriga som nu kommer och vill ha någon form av stöd? Det kan vara till marknadsföring. Det kan vara eventuella förlustgarantier. Då talar vi inte om den här storleksordningen.

Anf. 39 THOMAS BODSTRÖM (s):

Herr talman! Jag trodde att jag hörde fel, men jag hörde faktiskt idrottsministern säga att Friidrottsförbundet inte är seriöst. Jag tror att vi aldrig har hört något liknande, att det här inte skulle vara seriöst skött. Man har agerat och tidigt nämnt de tidiga siffror som sedan visat sig vara korrekta. Jag tror inte att man vill bli behandlad på det sättet.

Det har skickats brev. Visst var det under brinnande valrörelse den 14 augusti. I dag är det den 5 december och Friidrottsförbundet har ännu inte fått något brev från statsminister Fredrik Reinfeldt. Det har ändå gått fyra månader. Man kan åtminstone säga att man inte är intresserad.

Till Göran Montan vill jag säga: Friidrotts-VM kommer att arrangeras 2011 och 2013. Vid ett av de tillfällena kommer arrangemanget med stor säkerhet att gå till Asien, troligen till Korea. Vid det andra arrangemanget, antagligen 2013, konkurrerar bland annat Sverige med Ryssland och Spanien. Så ser det ut.

Till Carl B Hamilton vill jag säga att det alltid blir lika lustigt när man hör Folkpartiet tala om hederlighet i dessa dagar. Det här är ju tre inlägg. Det första jag sade var de ekonomiska förutsättningar som Turismens Utredningsinstitut har räknat fram. Även om man har räknat fel i så hög grad som 50 % är det ingen förlust. Det innehåller ju så mycket mer än bara en ekonomisk kalkyl och analys. Genom att satsa på ett sådant här evenemang skapar man just de fantastiska förutsättningar för svensk idrott som har varit en tradition för oss socialdemokrater och för

Sverige under lång tid. Vi vet att topp skapar bredd skapar topp skapar bredd.

Jag menar att detta evenemang ligger så oerhört bra i tid. Sverige är nämligen unikt i friidrott. Vi har kanske aldrig varit så bra med den konkurrens som finns nu. Då gäller det att ta vara på det. Då går det inte att säga att man satsar på stora evenemang och strunta i det kanske bästa tillfälle som vi har haft på många år att arrangera detta i Sverige.

Fotboll arrangerade vi 1992. Det kommer säkert tillbaka någon gång med en ansökan. Det vore väldigt roligt. Men fotbollen är så stor och stark i Sverige att den kommer att överleva även utan evenemang – även om jag naturligtvis är förespråkare för det.

Detta evenemang för friidrotten kommer inte tillbaka i en tid med dessa fantastiska stjärnor. Vi ser tusentals, ja tiotusentals, pojkar och flickor rusa till friidrottshallarna.

Det är på det sättet vi skapar en ännu större vinst än bara den som framgår av den analys som Turismens Utredningsinstitut har gjort.

Ett stort idrottsintresse bidrar också till människors hälsa. Det innebär i sin tur en mycket stor vinst ekonomiskt men framför allt i mänskligt hänseende.

Det du kan göra nu, Lena Adelsohn Liljeroth, är att se till att investera. Vi talar alltså om 2011 och 2013. Vi talar om huruvida det finns med i en budget för 2007. Man säger att vi kommer att investera 2011 och 2013. Jag har inte sett någon budget från Moderaterna för 2011 och 2013 heller.

Ni kan investera miljoner och ni kommer att få tillbaka miljarder, både i pengar och i hur människor kommer att må.

Det är bra att du säger att du gillar Göteborg. Det tror vi säkert att du gör. Men det är inte de ord som göteborgarna vill höra. De vill höra att den svenska regeringen menar allvar när man säger att man står bakom att satsa på stora idrottsevenemang. Det är det de vill höra, inte några vackra ord om att göteborgare är trevliga.

Anf. 40 SIW WITTGREN-AHL (s):

Herr talman! Fru statsråd! Jag blev förvånad när Carl B Hamilton och Göran Montan gick upp och pratade om ekonomi. Man ska ha klart för sig att ansökan från Göteborgs kommun och Friidrottsförbundet är i politisk enighet från kommunstyrelsen.

Det var ett väldigt bra VM i Sverige i Göteborg 1995. Friidrottsförbundet klarade sig inte så bra ur det. Det var väldigt många näringsidkare och många andra organisationer som tjänade på det. Det är därför vi socialdemokrater tycker att idrotten är något som hör hela folket till. Man kan få föreningsbidrag och man kan söka bidrag från staten.

Vi tycker inte att de ska gå till banken och låna pengar för att kunna utöva idrott. Vi tycker att det är en samhällslig uppgift. Om ni har en annan politisk syn på det vill jag att ni pratar med statsministern som säger att han och regeringen vill stödja idrottsevenemang till Sverige. Han kan ju inte ha menat att han skulle låna pengar på banken. Han måste ha menat att han var villig att skjuta till statliga pengar som är skattepengar. Det är jätteviktigt.

Det är också viktigt att komma ihåg, precis som Lena Adelson Liljeroth säger, att Göteborg är bra på evenemang.

Men det är också bra att tala om att idrotten många gånger går hand i hand med näringslivet och att de är beroende av varandra. Och vi från Göteborg och människor från hela Sverige tycker att det är ett svek mot ungdomar.

Jag tog det som så självklart att de flesta människor faktiskt kan se sambandet mellan EM, VM och idrottarna att man inte skulle behöva ha någon längre harang om det här i talarstolen. De som utnyttjar idrotten måste veta skälen. Men att den hör ihop med näringslivet är det inte många som tänker på. Därför tyckte jag att det var en bra utgångspunkt. Men det är så många andra som har stått upp och vittnat om hur viktigt detta är för idrotten. Också idrottsrörelsen har gått ut med stora rubriker om att man vill ha detta.

Jag skulle bli jätteglad om Lena Adelson Liljeroth tillsammans med statsministern verkligen ville ha ett evenemang av denna storlek till Sverige.

Jag har tagit reda på att det inte finns några större evenemang som är på gång och som behöver statlig finansiering. Jag vet inte vad ni gjorde innan ni kom hit, men om man följer kultur- och evenemangssatsningarna ser man att det har hänt mycket från 1995 och fram till nu.

Andra länder stöder sina idrottare när man behöver arenor och så vidare. Det är ingenting som bara ett litet lag eller Sveriges idrottare själva i dag kan göra. Man behöver hjälp av näringslivet, av regeringen, av regionen och av kommunen. Det står också i regeringsdeklarationen att vi ska hjälpas åt på ett helt annat sätt än vad som har gjorts tidigare.

Detta har vår regering stött tidigare. Så jag vet inte varför ni inte skulle göra det. Jag vet att statsrådet har besökt Göteborg och har sett detta. Vädet styr vi inte över, men vi styr över att det blir bra evenemang. Och vi i Göteborg är bra på evenemang.

Många känner glädje, och vi är bra på att få frivilliga att ta ansvar och vara med. Och detta får ungdomar att växa. Låt dem få göra detta tillsammans med oss andra, så att vi får ett bra Sverige där flera är med och där flera känner en gemenskap med varandra och gör det till en folkfest. Det ligger i regeringens och i statsrådets hand att se till att det blir en folkfest som vi alla kan glädjas åt.

Anf. 41 LARS WEGENDAL (s):

Herr talman! Friidrottsförbundet lämnade in sin ansökan i fredags till det internationella förbundet. Det var sista dagen.

Svensk friidrott har på alla möjliga sätt försökt komma i kontakt med idrottsministern efter det att regeringen hade gett sitt första negativa besked. Jag tycker att det är både tråkigt och anmärkningsvärt att idrottsministern inte har tagit sig tid förrän i går att träffa friidrottens företrädare. Jag tycker att det är nonchalant när man vet hur mycket regeringens besked betyder för denna ansökan.

Vi vet att det är åtta nationer som har sökt. Fyra nationer kommer troligtvis att rensas bort inom de närmaste två veckorna. Det innebär att regeringen måste komma till skott väldigt snabbt. I ansökan finns det nämligen en klausul där man säger att regeringen ännu inte har tagit

definitiv ställning. Jag hoppas därför att regeringen i varje fall inom 14 dagar tar ställning, annars är det kört helt enkelt.

Jag tror att det är viktigt att vi konstaterar att det ekonomiskt är en framgång för landet som helhet med denna typ av evenemang.

Jag är lite bekymrad över hur idrottsministern har argumenterat. Hon har sagt att det ekonomiska underlaget för evenemanget inte är seriöst. Vad är det i underlaget som inte är seriöst? Idrottsministern är tveksam till det internationella förbundets spelregler för denna typ av evenemang. Hur menar idrottsministern att detta står i förhållande till idrottens självständiga ställning? Och idrottsministern har också tydligt antytt att kommunalrådet i Göteborg ser detta evenemang som något personligt och att det mer ser ut som ett personligt race än en idrottslig ansökan. Var det den bilden som idrottsministern fick när Svenska Friidrottsförbundet träffade ministern i går?

Anf. 42 EVA OLOFSSON (v):

Herr talman! Visst är jag glad över att ministern vet att Göteborg klarar av sådana här arrangemang bra. Det var ju det betyg som EM fick då Svenska Friidrottsförbundets ordförande sade att våra utländska gäster aldrig har upplevt ett mästerskap som har varit bättre än det som arrangerades i Göteborg. Ordföranden lyfte också fram att en positiv bild av staden utomlands betyder flera evenemang, flera turister och flera företagsetableringar.

När man talar om idrotten och att vi vill ha detta arrangemang så är det naturligtvis för att det är viktigt för idrotten. Det är viktigt för ungdomar, det är viktigt för hälsan, och det är viktigt för toppen och botten. Och det är viktigt att vi satsar på bredden samtidigt.

Men om vi ska satsa skattepengar är det självklart inte konstigt att vi också visar att vi får tillbaka skattepengar och att det då faktiskt kan gå med vinst, och att vi visar att satsningar på sådana här arrangemang och på besöks- och turistnäringen i ett nära samarbete med näringslivet, som i Göteborg, också ger flera jobb. Och det förs ju en stor diskussion och debatt i dag om att vi ska skapa flera jobb. Vi i Vänsterpartiet vill ha flera jobb i offentlig sektor. Men vi vill också utveckla denna form av näringar för att skapa flera jobb.

Dessa arrangemang är så stora i dag att det inte är rimligt att säga att skattebetalarna i Göteborg ska gå in med de summor som det handlar om. Arrangemangen är så stora och har, som har sagts tidigare, så brett stöd från de länder som ansöker om att få dem att vi måste bestämma oss. Vill vi ha denna typ av stora arrangemang i Sverige eller inte? Om vi vill det måste vi också ge ett nationellt stöd. Och det hoppas jag att regeringen bestämmer sig för. Men det går inte att vänta, vilket har sagts här tidigare från talarstolen.

Anf. 43 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Jag är väldigt positiv till ett VM i Göteborg år 2011. Och jag tror att det gäller för Folkpartiet också. Men om man då vill ha en pålitlig kalkyl som är granskad i Finansdepartementet, där man gör väldigt klart vad som ligger på staten, vad som ligger på Göteborgs kommun, vad som ligger på hushållen i Västra Götaland, vad som ligger på företagen och vad som ligger på Friidrottsförbundet, då framställs

man här som att man är motståndare och något slags skurk i sammanhanget. Jag tror att det är precis tvärtom. Det är otroligt viktigt att man ställer höga krav på de beräkningar som framförs. Det finns så många olika sätt att göra dessa beräkningar när man tar hänsyn till dessa olika grupper och deras kostnader och intäkter. Så det är verkligen inte bara viktigt ur skattebetalarsynpunkt för staten utan även för Göteborg och andra att man gör detta.

Det är att göra idrottsrörelsen en björntjänst om man antyder att det inte är så noga med kalkyler och att man ser genom fingrarna med detta och att kalkylen inte spelar så stor roll och att huvudsaken är att vi får detta VM. Så kan man inte argumentera. Det blir fel.

Thomas Bodström talar om att investera miljoner för att få tillbaka miljarder. Det är Kiviks marknad. Det är inte Göteborg. Vi kan inte ha diskussioner på så lösa ekonomiska boliner i Sveriges riksdag. Då blir det oseriöst, om det inte var oseriöst från början. Jag tror att detta är seriöst, och jag eldas av dina anföranden. Jag tycker att det var jättebra. Det är precis som jag känner. Och jag är också född i Göteborg, och jag har också gått på Hvitfeldtska.

Anf. 44 GÖRAN MONTAN (m):

Herr talman! I denna debatt tycks vi alla komma från Göteborg och hitta våra rötter.

Vissa debattörer har verkligen tagit till storsläggan och drivit på med argument som man undrar om de hör hemma här. Man kunde nästan få intrycket att det bara är ett parti som skulle vilja ha detta VM till Göteborg. I själva verket är vi alla överens om att detta är ett idrottsevenemang som alla vill ha. Det är bara det att vi ställs inför en ny situation. Vi talar om väldigt stora pengar. Det är faktiskt väldigt stora pengar även för Berlin och för Tyskland som i alla fall är ett bra mycket större land än Sverige. Det är ett helt nytt beslut som vi måste fatta.

Det har här väldigt talats om fördelarna. Jag håller med där. Det finns turism- och folkhälsoaspekter. Det gäller också idrottsungdomarna. Det är också alldeles riktigt att – som, tror jag, Thomas Bodström sade – eliten föder bredd och att man är beroende av varandra; det är en växelverkan. Med det som argument är vi lika intresserade som någon annan.

Med tanke på det som också beskrevs, att fristen till en första gallring är oerhört kort – den är oerhört kort även om man börjar ta historien om augustibrevet och så vidare – kan man, inte för att det är någon som beskyller Friidrottsförbundet för att vara oseriöst, ställa sig frågan varför inte ett mer detaljerat och välbearbetat underlag i form av en detaljerad budget fanns till hands.

Det är fråga om mycket pengar. Vi i alliansen har det ansvaret. Vi driver inte en Ebberöds bank här.

Anf. 45 PETER PEDERSEN (v):

Herr talman! Jag tänker inte framställa Lena Adelson Liljeroth ensam som ansvarig i regeringen. Regeringen tar ju kollektiva beslut. Men lite anmärkningsvärt är det fortfarande när man i en regeringsförklaring så tydligt uttalar sig för internationella stora evenemang i Sverige inom idrotten och sedan, när ett sådant tillfälle dyker upp, är lite vankelmodig och inte tar chansen.

Jag hoppas att diskussionen här i dag och den vi tidigare haft i medierna nu kan leda till en snabb handläggning så att den andra ansökan kan få ett positivt bemötande och att det blir startskottet för att regering, riksdag och andra intressenter tillsammans med en självständig idrottsrörelse kan diskutera fram en strategi för hur vi gemensamt och utifrån våra respektive ansvarsområden ska agera inför framtiden – detta för att vi ska kunna vara med och konkurrera om de här stora evenemangen. Detta krävs alltså. Det handlar således om helt andra summor.

Jag tycker att det då är rimligt att staten och, i det här fallet, Göteborgs kommun kan tillförsäkra sig någon typ av tillgodogörande här så att de inte bara ska stå för hela risken medan till exempel det internationella förbundet tar hem hela vinsten. Det tycker inte jag är en rimlig ordning. Men kanske kan vi stärka den svenska idrottsrörelsens möjligheter att behålla en del av intäkterna genom ett bra samarbete. Det vore bra om vi kunde få ett besked om att det är regeringens avsikt att verka i den riktningen.

När det gäller detta med bredd, topp etcetera tycker jag att det är självklarheter som inte behöver sägas här. Vi behöver se duktiga tjejer och killar lyckas på idrottsarenorna. Det kommer att locka till sig nya människor – unga killar och tjejer som vill börja med tennis, friidrott och så vidare.

Man kan säga så här: Om vi vill vinna på upploppet kan vi svenskar inte sätta oss ned i kurvan och diskutera och ha sammanträde medan de andra springer i mål. Inte heller kan den som har en avgörande serve i en tennismatch stå och fundera. Man måste våga lite i det avgörande läget. Man måste våga vinna. Det är precis det jag tycker att vi nu ska göra. Vi ska våga vinna och ta hem det här mästerskapet år 2011 eller år 2013.

Anf. 46 HANS ROTHENBERG (m):

Herr talman! Nu har alla vittnat om att de är göteborgare. Jag kan garantera att också jag är det, och jag är stolt över det.

Jag var väldigt stolt år 1995 när det var friidrotts-VM. Tyvärr är jag inte lika stolt över det resultat som Friidrottsförbundet i många långa år efteråt fick dras med. Och jag var stolt år 1992 när vi hade fotbolls-EM, och finalen var i Göteborg. Som göteborgare finns det anledning att vara stolt ganska ofta; det kan vi konstatera.

Men det här är också en angelägenhet för Sverige och faktiskt också för länder runtomkring Sverige, för det här är ett evenemang av en sådan kaliber och en sådan storlek att det berör många flera än bara de närmast inblandade.

Ett evenemang av den här storleken bygger upp en självkänsla. Det bygger upp kommande framgångar och genererar, som alla har konstaterat, flera arbeten, moms, skatter och intäkter.

Jaha, men då är det väl inga problem, utan då är det väl bara att ösa in pengarna. Ja, men vilka krav ska vi ställa? Vi i Sveriges riksdag har faktiskt ett ansvar för att fatta beslut om att – i det här sammanhanget gäller det framför allt regeringen – ställa upp med garantier. Vi har ett ansvar för att se hur mycket pengar vi är beredda att sätta till för att känna oss nöjda och få en stärkt självkänsla och för att kunna vara stolta för lång tid framöver.

Är det 10 miljoner kronor som ett sådant här evenemang är värt? Det var ju det som garantibeloppet för friidrotts-EM i år landade på. Eller är det värt 250 miljoner kronor, alltså en kvarts miljard, eller kanske 1 miljard kronor? Var går gränsen? Var ska man sätta världsrekord? Ja, hellre sätta världsrekord på trestegsbanan än att sätta världsrekord i ekonomiskt övertramp.

Jag vill också känna ett ansvar för denna kammare och de beslut som kommer och för de aktiva och alla berörda i näringarna liksom för idrottsmännen när det gäller att det beslut som kommer får bra förutsättningar och att det finns goda kalkyler. Detta är ett ansvar som vi har gentemot skattebetalarna.

Vi ska veta att de pengar som pytsas in i det här också kommer tillbaka. Det finns exempel – som noterats tidigare i debatten – på arrangörer som har gått bet och som surt fått betala under en lång tid efteråt. Det är min absoluta förhoppning att vi kommer att se ett friidrotts-VM i Göteborg, sannolikt år 2013. Men det skulle vara väldigt trevligt om det kunde komma år 2011.

Min förhoppning är att den ansökan som i dag är inne för behandling hos regeringen håller en sådan kvalitet och är ett så bra underlag att regeringen kan fatta beslut om att antingen på egen hand eller också tillsammans med region, kommun eller andra aktörer vara med och lägga grunden för detta. Jag vill känna mig stolt som svensk och som deltagare i att fatta beslut inför kommande evenemang på riktiga grunder. Min förhoppning är alltså att vi ses på läktaren inom några år. Då ska det, som sagt, vara rekord av annat slag än överbud.

Anf. 47 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Det ser ut som att debatten kommer att fortsätta efter uppehållet strax. Det här kan man se som en tävling i vem som mest av alla älskar idrott och Göteborg.

Lars Wegendal kallade mig nonchalant och sade att jag först i går valde att träffa Svenska Friidrottsförbundet. I så fall är det, Lars Wegendal, lite nonchalant att inte ta reda på fakta. Jag har träffat Svenska Friidrottsförbundet vid två tillfällen. Jag har också haft telefonkontakter med dem om båda dessa ansökningar. Vi har haft ett resonemang kring det här. Det är icke så att jag inte lyssnar eller inte tar del av det här.

Det är inte fråga om – vem det nu var som tog upp det i debatten, kanske Thomas Bodström – att jag säger att Svenska Friidrottsförbundet är oseriöst. Det sade jag inte. Jag sade att Socialdemokraterna varit oseriösa. Jag sade också att den ansökan som låg inne faktiskt inte kunde behandlas som ett fullständigt underlag därför att de sidor som skulle handla om budgeten i stort sett var tomma. Det fanns bara en bruttosiffra, ingen fråga om hur det här skulle finansieras.

Det här är ett paradigmskifte. Jag lovar och kan ta gift på att hade det varit den motsatta situationen, att Thomas Bodström satt som idrottsminister i en socialdemokratisk regering, skulle precis samma diskussion ha uppstått. Jag tror att ni skulle ha haft precis samma resonemang som vi och ha valt att invänta sittande utredning. Sedan kan man tycka att det är oerhört svenskt och tråkigt – jag vet att det är många som tycker det – att börja tala om utredningar. Men det är så vi ofta fungerar här i synnerhet när det talas om att det ska komma ett helt nytt system.

Flera har också talat om idrottens betydelse för hälsan hos barn och ungdomar. Det är bara att understryka att det är så. Det är också därför som regeringen i budgeten lägger 500 miljoner kronor extra på svensk idrott. Vi har nämligen i hög grad uppfattat signalerna, inte minst från Riksidrottsförbundet, om de köer som finns. Barn och unga vill komma. De vill få träning och tider och vill pröva nya idrotter. Men det har inte funnits tider, hallar och tränare. Det är precis därför vi gör denna satsning, och detta är inte något som står i strid med det andra.

När det gäller Göteborgs stad sade någon att det finns en enighet i kommunstyrelsen. Den enigheten har vi inte sett av. Det finns en *förmodan*. Göran Johansson stod som undertecknare av det brev som det tidigare talats om och som gick till Fredrik Reinfeldt och Göran Persson under valrörelsen – ett brev som Göran Johansson och Friidrottsförbundets ordförande Yngve Andersson undertecknat.

Men det finns inget beslut i Göteborgs kommunstyrelse som vi har sett. Det finns ingen försäkran om att Göteborgs stad eller Västra Götalandsregionen är beredd att ställa upp och satsa pengar. Det finns ingenting, det finns inget papper om det alls. Det kanske kommer, men vi har inte sett det ännu.

Sedan är det också, precis som Peter Pedersen var inne på, ett helt nytt system nu. Det internationella friidrottsförbundet tar i princip inga risker alls. Arrangören ska stå alla risker, betala allt uppehälle, alla resor, allting som kan vara förknippat med *very important person* och med *very, very important person*, som man skriver. Arrangören får stå i stort sett alla risker, och tolkningsföreträdet ligger någon annanstans.

Det är ingen rolig utveckling, och det här är någonting som kom i och med ansökan från Berlin. Vi sitter med ett helt nytt system, och då är det ännu viktigare att försöka hitta riktlinjer för hur vi ställa oss till detta. Det handlar visst om turism, och det handlar lika mycket om idrott. Det handlar om att sälja Sverige, men vi kan inte plötsligt säga: Ja, vi frångår alla regler, för det här är så pass spännande att staten satsar en kvarts miljard kronor på det här i stället för på annat som skulle göras, trots att vi inte har några garantier. Det här bygger dessutom på en budget för 2009, och det kan dra i väg vart som helst.

Det är inte viljan som saknas, men vi måste ha klara spelregler för hur det här ska fungera, inte minst av rättviseskäl gentemot alla andra förbund som kommer att undra varför de inte får några pengar.

(forts.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 16.01 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 18.00.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 18.00.

Anf. 48 THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! Före ajourneringen kl. 16 var det mycket tal om vem som har mest anknytning till Göteborg. Jag kanske är den ende av alla oss åtta eller nio debattörer som inte är född i Göteborg. Därför är jag också den ende som är helt objektiv, och därför vill jag ur objektivitetens synvinkel säga att regeringen bör stödja ett VM i Göteborg. Det är nämligen ett viktigt idrottsevenemang som skulle få stor betydelse för Sverige framöver.

De länder som vi i praktiken konkurrerar med är Ryssland och Spanien. Jag kan nämna att Putin redan har engagerat sig för att VM ska komma till Ryssland. Vi kräver att den svenske statsministern Fredrik Reinfeldt engagerar sig djupare och framför allt börjar svara på brev. Det krävs ett ordentligt engagemang. För honom kanske det finns andra frågor, men detta är väldigt viktigt för svensk idrotts skull. Lena Adelsohn Liljeroth har på väldigt kort tid fått sitt inte bara första riktigt stora beslut att fatta utan kanske det största beslut som hon kommer att fatta under hela mandatperioden.

Avslutningsvis hoppas jag verkligen att du gör allt du kan för att påverka Finansdepartementet – jag vet att det inte alltid är enkelt – så att de nu ställer upp och att du får med ett engagemang från statsministern, så att Sverige i vart fall kan ställa upp som kandidat. Vi vet nämligen inte om regeringen ställer upp här. Vi vet inte om det är Sverige som kommer att vara det land som får arrangera friidrotts-VM. Men det som vi vet är att ska vi ha någon som helst möjlighet och chans att klara detta, måste regeringen gå in med det stöd som behövs för det som skulle utgöra en så oerhört viktig del för svensk idrott.

Loppet är inte kört på något sätt. Det finns gott om tid, det har tillsatts en ny utredning, vad jag förstår, och ärendet bereds på Regeringskansliet, så jag har ändå hopp om att regeringen kommer på bättre tankar och ger det stöd som behövs.

Tack för en bra och trevlig debatt.

Anf. 49 SIW WITTGREN-AHL (s):

Fru talman! Före ajourneringen var det mycket prat om ifall man är göteborgare eller inte. Jag är göteborgare och jag vet att många i Göteborg har ett stort engagemang för denna fråga. Jag vet att hela näringslivet och många näringsidkare – alla är inte partivänner till mig – har ett stort engagemang och väntar på att få ett besked från staten.

Vad jag har försökt att göra här i dag är att påvisa att detta är en angelägenhet för hela Sverige och inte enbart för Göteborg. Jag har också utgått ifrån att detta inte är någon partipolitisk fråga. Därför blev jag lite konfunderad när ministern sade att hon inte hört något från Moderaterna i Göteborg. Jag vet att kommunalrådet Jan Hallberg från Moderata samlingspartiet i Göteborg, som sitter i kommunstyrelsen, och Göran Johansson, som är kommunalråd och ordförande i kommunstyrelsen, kommer att uppvakta statsrådet i morgon. Jag vill alltså betona att det är en politiskt enig kommunstyrelse som står bakom detta.

Det är viktigt att vi får dessa garantier. Det är viktigt för Göteborg och för Sverige. Lena Adelson Liljeroth säger att beslutsunderlaget inte är riktigt. Jag kan inte stå här och säga om det är riktigt eller inte, för jag har inte läst det. Men vad jag vet omfattar det många sidor.

Vi har haft VM och EM tidigare. Jag tycker att det är bra att Lena Adelson Liljeroth har tagit denna kontakt med Riksidrottsförbundet för en kartläggning, att det finns en öppning för de vederbörliga garantierna för att vi ska kunna få ha detta arrangemang i Göteborg och att frågetecknen rätas ut.

Jag har inte fått något svar på vad Fredrik Reinfeldt menade när han sade att han skulle stödja stora idrottsevenemang i Sverige. Det finns nämligen inget annat evenemang att få till Sverige inom överskådlig tid, så jag undrar: Vad menade han egentligen?

Anf. 50 HANS ROTHENBERG (m):

Fru talman! Jag tycker att det är utomordentligt sympatiskt att en sådan här fråga som engagerar så många människor blir föremål även för en debatt i riksdagen.

Det är intressant att det alltid är diskutabelt när man ska ta bort pengar ur en statsbudget, när man till exempel ska sänka en skatt med 250 miljoner. Ska man däremot föra till pengar i något sammanhang, verkar det som om den gamla majoriteten och Socialdemokraterna alltid tycker att kranarna gärna får öppnas. I så fall undrar jag bara: Varför får vi inget OS i Östersund inom överskådlig tid? Det är faktiskt inte mer än två år sedan som dåvarande finansministern Bosse Ringholm och därmed regeringen sade nej tack till att stödja en ansökan om OS i Östersund.

Jag har själv erfarenhet av besöksnäringen, där jag har arbetat under många år, och vet vilket spel som finns – inte alltid i det mest offentliga rummet – när det handlar om att förhandla med organisationer och uppdragsgivare som vill lansera stora evenemang på en ort. Jag vet att det krävs mycket arbete bakom kulisserna, tyvärr. Det gäller bara att se till att det sköts med den snygghet som vi i Sverige och Göteborg tidigare har lyckats väldigt väl med.

Jag tror framför allt att det är viktigt att vi som kommer från Göteborg går hem till våra respektive majoriteter – röda, orange, blå och lite spräckliga – i kommun och region och där försöker hitta lämpliga, konstruktiva lösningar som tillsammans med ett statligt stöd ska kunna göra det möjligt att få ett VM i friidrott till Göteborg inom överskådlig tid. Låt oss göra det tillsammans, för alla ska ju med.

Anf. 51 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Fru talman! Det är roligt att några är kvar i diskussionen här.

Vad menade Fredrik Reinfeldt, frågade Siw Wittgren-Ahl alldeles nyss. Han menade just det att vi vill ha flera internationella evenemang i Sverige, såväl idrottsliga som kulturella och kanske också andra.

Utredningen, som vi nu har diskuterat fram och tillbaka här, tillsattes av den förra regeringen för ett år sedan. Den fick ett tilläggsdirektiv så sent som en vecka före valet. Tilläggsdirektivet gällde just detta med idrott och kultur, för den ursprungliga utredningen handlade egentligen bara om turismen. Därför vill jag återupprepa det som jag har sagt tidigare, att om det hade varit en socialdemokratisk regering hade de suttit i

precis samma situation. Och ingen kan få mig att tro att de skulle ha satsat en kvarts miljard kronor på detta på det underlag som vi hade och som inte var fullt tillfredsställande. Det var faktiskt inte det.

Det finns gott om tid, säger Siw Wittgren-Ahl. Nej, det finns inte gott om tid. Det har funnits gott om tid. Det har funnits gott om tid för Göteborgs region och Göteborgs stad att föra ordentliga diskussioner, såväl med den förra idrottsministern som med Svenska Friidrottsförbundet, om hur man vill satsa.

Nu kommer de upp till departementet i morgon. Jag har pratat med Göran Johansson i telefon redan för ett antal veckor sedan, när det här var aktuellt. Det har fortfarande inte kommit ett enda papper från Göteborg som på något sätt bekräftar att de är villiga att ställa upp och hur mycket pengar de i så fall är beredda att satsa. I alla övriga sammanhang – nu bortser jag från Berlin, för det är ett specialfall som är mycket märkligt – har regionerna gått in och satsat på alla möjliga olika sätt ihop med sponsorer. Här förväntar man sig att staten plötsligt ska satsa 250 miljoner kronor. Det är något nytt. Det är därför vi har den här utredningen.

Jag kan bara konstatera att det är väldigt olyckligt att detta har sammanfallit med det här skiftet och kommit när utredningen fortfarande arbetar. För viljan står fast. Göteborg kommer att ha konståknings-VM 2008. Det är säkert en jättebegivenhet. Vi har alpint i Åre i februari. Det blir skidskytte i Östersund. Till och med dragkamparna i Stenungsund har hört av sig och vill ha en miljon av staten som stöd för VM, tror jag att det är, 2008. Nu säger jag inte att detta är de stora sakerna, men det är mycket som händer.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämndssammanträde

Tredje vice talmannen anmälde att uppteckningar från EU-nämndens sammanträde fredagen den 17 november inkommit.

11 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Motioner
2006/07:A1–A19 till arbetsmarknadsutskottet

12 § Förnyad bordläggning

Föredrogs och bordlades åter
Finansutskottets betänkanden 2006/07:FiU1, FiU7, FiU8 och FiU11
Utrikesutskottets betänkande 2006/07:UU4

13 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Konstitutionsutskottets betänkanden
2006/07:KU3 Riksdagen i en ny tid (vilande lagförslag)
2006/07:KU4 Riksdagens arbetsformer

Civilutskottets betänkande
2006/07:CU2 Ändringar i luftfartslagen

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande
2006/07:MJU3 Skärpta djurskyddskrav för minkuppfödning

Skatteutskottets betänkande
2006/07:SkU1 Anslagen till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och
Tullverket, m.m.

14 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 4 december

2006/07:129 Kvinnors rätt till abort
av *Josefin Brink* (v)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

den 5 december

2006/07:130 Uranbrytning i Sverige
av *Karin Åström* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)

2006/07:131 Klusterbomber
av *Veronica Palm* (s)
till försvarsminister Mikael Odénberg (m)

2006/07:132 Europeiska året 2007 för lika möjligheter för alla
av *Barbro Westerholm* (fp)
till statsrådet Nyamko Sabuni (fp)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 12 december.

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 4 december

2006/07:263 Frisök till gymnasiet

av *Helena Bouveng* (m)

till statsrådet Jan Björklund (fp)

2006/07:264 Handläggning av högskolors universitetsansökningar

av *Ulf Sjösten* (m)

till utbildningsminister Lars Leijonborg (fp)

2006/07:265 Abortköer

av *Cecilia Widegren* (m)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2006/07:266 Gärningsmän yngre än 15 år

av *Helena Bouveng* (m)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:267 Influensavaccinering

av *Catharina Bråkenhielm* (s)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2006/07:268 Motorväg genom Skaraborg

av *Cecilia Widegren* (m)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:269 Neddragning av arbetsmarknadspolitiska åtgärder

av *Håkan Juholt* (s)

till statsrådet Sven Otto Littorin (m)

den 5 december

2006/07:270 Enskilda organisationers opinionsarbete i Sverige

av *Veronica Palm* (s)

till statsrådet Gunilla Carlsson (m)

2006/07:271 Underhållsstöd till barn när en ensam vårdnadshavare avlider

av *Jan Ertsborn* (fp)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2006/07:272 Handelsrelationer och mänskliga rättigheter med bland annat Kina

av *Hans Linde* (v)

till statsrådet Sten Tolgfors (m)

2006/07:273 Hemligstämplade Vaxholmsyttranden

av *Krister Örnfjäder* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:274 Granskning av läroböcker
av tredje vice talman *Liselott Hagberg* (fp)
till statsrådet Jan Björklund (fp)

2006/07:275 Sveriges medverkan i Mellanöstern
av *Hans Wallmark* (m)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:276 Dödsdomar och avrättningar i irakiska Kurdistan och övriga Irak

av *Hans Linde* (v)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:277 Reklamskattens avvecklande
av *Mats Johansson* (m)
till finansminister Anders Borg (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 12 december.

16 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Anmäldes att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 4 december

2006/07:210 Pm om utnämningmakten

av *Berit Andnor* (s)
till statsminister Fredrik Reinfeldt (m)

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 12 december.

17 § Kammaren åtskildes kl. 18.10.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdets början till ajourneringen kl. 16.01 och
av tredje vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

LISBET HANSING ENGSTRÖM

/Eva-Lena Ekman

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Avsägelse.....	1
3 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesnämnden	1
4 § Anmälan om personlig ersättare för särskild företrädare för partigrupp	1
5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
6 § Svar på interpellation 2006/07:77 om ojämlika villkor mellan olika boendeformer	2
Anf. 1 Statsrådet MATS ODELL (kd)	2
Anf. 2 JOHAN LÖFSTRAND (s)	4
Anf. 3 Statsrådet MATS ODELL (kd)	5
Anf. 4 JOHAN LÖFSTRAND (s)	5
Anf. 5 FREDRIK OLOVSSON (s)	6
Anf. 6 Statsrådet MATS ODELL (kd)	7
Anf. 7 JOHAN LÖFSTRAND (s)	8
Anf. 8 FREDRIK OLOVSSON (s)	9
Anf. 9 LARS TYSKLIND (fp).....	9
Anf. 10 Statsrådet MATS ODELL (kd)	10
7 § Svar på interpellation 2006/07:86 om Danellgropar som blir Odellplattor	10
Anf. 11 Statsrådet MATS ODELL (kd)	10
Anf. 12 EGON FRID (v).....	11
Anf. 13 Statsrådet MATS ODELL (kd)	12
Anf. 14 EGON FRID (v) replik.....	14
Anf. 15 LARS TYSKLIND (fp).....	14
Anf. 16 Statsrådet MATS ODELL (kd)	15
Anf. 17 EGON FRID (v).....	16
Anf. 18 LARS TYSKLIND (fp).....	16
Anf. 19 Statsrådet MATS ODELL (kd)	16
8 § Svar på interpellation 2006/07:88 om användning av alternativa bränslen och reducering av moms på etanol och biogas.....	17
Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (m).....	17
Anf. 21 MARIE ENGSTRÖM (v)	18
Anf. 22 CARL B HAMILTON (fp)	19
Anf. 23 Finansminister ANDERS BORG (m).....	20
Anf. 24 MARIE ENGSTRÖM (v)	21
Anf. 25 CARL B HAMILTON (fp)	21
Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (m).....	22
Anf. 27 MARIE ENGSTRÖM (v)	23
Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (m).....	24
9 § Svar på interpellationerna 2006/07:97 och 102 om främjande av idrottsevenemang i Sverige.....	24
Anf. 29 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m)	24
Anf. 30 THOMAS BODSTRÖM (s).....	25

Anf. 31 SIW WITTGREN-AHL (s).....	26
Anf. 32 LARS WEGENDAL (s).....	27
Anf. 33 EVA OLOFSSON (v).....	28
Anf. 34 MARIE ENGSTRÖM (v).....	29
Anf. 35 CARL B HAMILTON (fp).....	30
Anf. 36 GÖRAN MONTAN (m).....	30
Anf. 37 PETER PEDERSEN (v).....	31
Anf. 38 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	32
Anf. 39 THOMAS BODSTRÖM (s).....	33
Anf. 40 SIW WITTGREN-AHL (s).....	34
Anf. 41 LARS WEGENDAL (s).....	35
Anf. 42 EVA OLOFSSON (v).....	36
Anf. 43 CARL B HAMILTON (fp).....	36
Anf. 44 GÖRAN MONTAN (m).....	37
Anf. 45 PETER PEDERSEN (v).....	37
Anf. 46 HANS ROTHENBERG (m).....	38
Anf. 47 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	39
(forts.).....	40
Ajournering.....	40
Återupptagna förhandlingar.....	40
9 § (forts.) Svar på interpellationerna 2006/07:97 och 102 om främjande av idrottsevenemang i Sverige.....	41
Anf. 48 THOMAS BODSTRÖM (s).....	41
Anf. 49 SIW WITTGREN-AHL (s).....	41
Anf. 50 HANS ROTHENBERG (m).....	42
Anf. 51 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m).....	42
10 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU- nämndssammanträde.....	43
11 § Hänvisning av ärenden till utskott.....	43
12 § Förnyad bordläggning.....	43
13 § Bordläggning.....	44
14 § Anmälan om interpellationer.....	44
15 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	45
16 § Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	46
17 § Kammaren åtskildes kl. 18.10.....	46

